

ЗАКОН ЗА КОНЦЕСИИТЕ

В сила от 01.07.2006 г.

*Обн. ДВ. бр.36 от 2 Май 2006г., изм. ДВ. бр.53 от 30 Юни 2006г., изм. ДВ. бр.65 от 11 Август 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.41 от 22 Май 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.67 от 29 Юли 2008г., изм. ДВ. бр.102 от 28 Ноември 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.99 от 15 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.52 от 9 Юли 2010г., изм. ДВ. бр.54 от 16 Юли 2010г., изм. ДВ. бр.50 от 1 Юли 2011г., изм. ДВ. бр.73 от 20 Септември 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.45 от 15 Юни 2012г., доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., доп. ДВ. бр.102 от 21 Декември 2012г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.24 от 12 Март 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.107 от 24 Декември 2014г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. ДВ. бр.13 от 16 Февруари 2016г., **изм. ДВ. бр.43 от 7 Юни 2016г.***

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С този закон се уреждат условията и редът за предоставяне, изпълнение и прекратяване на концесии.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Концесията е право на експлоатация върху обект и/или на услуга от обществен интерес, предоставено от концедент на капиталово търговско дружество - концесионер, срещу задължението на концесионера да изгради и да управлява и поддържа обекта на концесията или да управлява услугата на свой риск.

(2) Концесията се предоставя въз основа на дългосрочен писмен договор с определен материален интерес, сключен между концедента и концесионера.

(3) Според предмета си концесиите са:

1. концесия за строителство;
2. концесия за услуга;
3. концесия за добив.

Чл. 3. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) (1) Концесията за строителство има за предмет частично или цялостно изграждане на обекта на концесията и неговото управление и поддържане след въвеждането му в експлоатация на риск на концесионера, като възнаграждението се състои в правото на концесионера да експлоатира обекта на концесията или от това право и компенсация от страна на концедента по чл. 6.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Правото на концесионера да експлоатира обекта на концесията включва получаването на приходи от потребителите на услугите от обществен интерес или от трети лица, а когато се извършват и други стопански дейности - и правото да получава приходи от тези дейности.

(3) Изграждането на обекта на концесията включва дейностите по неговото строителство или проектиране и строителство за срока на концесията, както и възстановяването на обекта след случай на непреодолима сила.

(4) Управлението и поддържането на обекта на концесията включва поддържането в наличност на обекта и на услугите и стопанските дейности, които се осъществяват чрез него, и осигуряването на непрекъснатост и ниво на качество на предоставяните услуги в съответствие с клаузите на концесионния договор.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) (1) Концесията за услуга има за предмет управлението на услуга от обществен интерес на риск на концесионера, като възнаграждението се състои в правото на концесионера да експлоатира услугата или от това право и компенсация от страна на концедента по чл. 6.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Правото на концесионера да експлоатира услугата от обществен интерес включва получаването на приходи от потребителите на услугите от обществен интерес или от трети лица, а когато се извършват и други стопански дейности - и правото да получава приходи от тези дейности.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Управлението на услуга от обществен интерес включва поддържането в наличност на услугата и осигуряването на непрекъснатост и ниво на качество на предоставяните услуги в съответствие с клаузите на концесионния договор, а когато услугата се извършва с обект - собственост на концедента - и управление и поддържане на обекта на концесията.

(4) Концесията за услуга може да включва и извършването на частични строителни и монтажни работи, когато е налице необходимост от частично разширяване, частична реконструкция, частична рехабилитация или ремонт на обекта на концесията.

(5) В случаите по ал. 4 в решението за откриване на процедурата за предоставяне на концесия и в концесионния договор частичните строителни и монтажни работи се определят като следствие или допълнение към основния предмет на концесията.

Чл. 5. (1) Концесията за добив има за предмет експлоатация на природни богатства чрез добив, който се извършва със средства, осигурени от концесионера и на негов риск.

(2) Предоставянето на концесия за добив на подземни богатства се извършва при условията и по реда на Закона за подземните богатства.

(3) За изпълнението и прекратяването на концесията за добив на подземни богатства се прилага този закон, доколкото в Закона за подземните богатства не е уредено друго.

Чл. 5а. (Нов - ДВ, бр. 65 от 2006 г., в сила от 11.08.2006 г.) (1) Концесията за добив на минерални води има за предмет използване на минералните води чрез водоземане.

(2) Концесията по ал. 1 се предоставя при условията и по реда на този закон, доколкото в Закона за водите не е уредено друго.

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) (1) Компенсацията по чл. 3, ал. 1 и чл. 4, ал. 1 се извършва чрез заплащане от концедента на концесионера на част от разходите за изграждане, управление и поддържане на обекта на концесията или за управление на услугата от обществен интерес.

(2) Компенсацията по ал. 1 не освобождава концесионера от поемане на риска по

изграждането и поддържането на обекта и по управлението на услугата и се допуска при необходимост от:

1. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) постигане на социално приемлива цена на услугата от обществен интерес, или

2. възстановяване обекта на концесията след случай на непреодолима сила.

(3) Компенсацията за изграждане, управление и поддържане на обекта на концесията се дължи след въвеждане на обекта в експлоатация и се извършва само за времето, в което обектът е в наличност.

(4) Компенсацията за управление на услугата се извършва само за времето, в което услугата от обществен интерес е в наличност.

Чл. 7. (1) За предоставеното право на експлоатация на обекта на концесията може да се предвиди задължение на концесионера да извършва към концедента концесионно плащане.

(2) Размерът на концесионното плащане се определя във всеки конкретен случай в зависимост от:

1. икономическата изгода, която концесионерът ще получи от концесията;

2. справедливото разпределение на икономическата изгода между концедента и концесионера;

3. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) постигането на социално приемлива цена на услугите, предоставяни с обекта на концесията.

(3) Редът и сроковете за извършване на концесионното плащане се определят с концесионния договор.

Чл. 8. Възможността за извършване на компенсация и на концесионно плащане се определя с решението за откриване на процедура за предоставяне на концесия в зависимост от икономическата ефективност от експлоатацията на обекта на концесията, определена на базата на:

1. срока на концесията, и

2. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) прогнозираните разходи за изграждане, управление и поддържане на обекта или за управление на услугата и приходи от експлоатацията.

Чл. 9. (1) Предоставянето на концесията включва:

1. извършване на подготвителни действия;

2. провеждане на процедура за предоставяне на концесия;

3. сключване на концесионен договор.

(2) Процедурата за предоставяне на концесия включва:

1. приемане на решение за откриване на процедура за предоставяне на концесия;

2. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) провеждане на открита процедура за предоставяне на концесия;

3. определяне на концесионер.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) (1) Концесията се предоставя за срок до 35 години.

(2) Конкретният срок се определя, като се вземат предвид финансово-икономическите показатели на концесията и техническите и/или технологичните особености на обекта на концесията и/или на управлението на услугата от обществен интерес.

(3) Срокът на концесията започва да тече от датата на влизане в сила на концесионния договор.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Срокът, определен с концесионния договор, може да се намалява или удължава с не повече от една трета от първоначално определения срок след решение на концедента само в случаите по чл. 70, ал. 3 и 4.

Чл. 11. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) При концесията се поддържа икономически баланс, който представлява равновесието между ползите и рисковете при условията на сключения концесионен договор.

Чл. 12. (1) При предоставянето и изпълнението на концесията се спазват и изискванията на законите, регламентиращи дейностите, свързани със съответния обект на концесията.

(2) Не се предоставя концесия при опасност за националната сигурност и отбраната на страната, за околната среда, за човешкото здраве, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред, както и в други случаи, определени със закон.

Глава втора. **ОБЕКТИ И СУБЕКТИ НА КОНЦЕСИЯТА**

Чл. 13. (1) (Предишен текст на чл. 13 - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) На концесия по реда на този закон се предоставят обектите от обществен интерес:

1. обекти, обявени за изключителна държавна собственост;
2. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) обекти, имоти или части от имоти - публична държавна или публична общинска собственост;
3. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) обекти, имоти или части от имоти - частна държавна или частна общинска собственост;
4. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) имоти или части от имоти - собственост на публичноправна организация.

(2) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) При концесията за услуга обектът на концесията или част от него може да е собственост на концесионера.

(3) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Към обекта на концесията може да се включат една или повече принадлежности - съществуващи или които ще бъдат изградени от концесионера.

Чл. 14. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Земята, върху която е изграден или която е предназначена за изграждането на обекта на концесията, включително на неговите принадлежности, представлява концесионна площ и е част от обекта на концесията.

Чл. 15. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) (1) До прекратяването на концесионния договор държавата, общината и публичноправната организация не могат да се разпореждат с целия или с част от обекта на концесията, включително с негова принадлежност.

(2) Приращенията и подобренията върху обект на концесия, включително върху негова принадлежност, които са публична държавна или общинска собственост, стават собственост на

държавата, съответно на общината, от момента на възникването им.

(3) Собствеността върху приращенията и подобренията на обект на концесия, включително върху негова принадлежност, които са частна държавна или общинска собственост или собственост на публичноправна организация, се урежда с концесионния договор.

(4) В случаите по чл. 13, ал. 2 с концесионния договор се урежда собствеността върху обекта на концесията след прекратяването на концесионния договор.

Чл. 15а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) (1) Според собствеността върху обекта на концесия концесиите са:

1. държавни концесии - когато обектът е държавна собственост;
2. общински концесии - когато обектът е общинска собственост;
3. обществени концесии - когато обектът е собственост на публичноправна организация;
4. съвместни концесии - когато обектът е собственост на държавата, на една или повече общини и/или публичноправни организации.

(2) Когато при концесия за услуга обектът на концесията е собственост на концесионера, видът на концесията се определя в зависимост от органа, който обичайно или по силата на нормативен акт осигурява услугата от обществен интерес или я е осигурявал преди сключването на концесионния договор.

Чл. 16. (1) В процедурата за предоставяне на концесия може да участва всяко физическо или юридическо лице или обединение от такива лица.

(2) В процедурата за предоставяне на концесия не може да участва самостоятелно или като член на обединение юридическо лице:

1. което е обявено в несъстоятелност;
2. което е в процедура по ликвидация;
3. на което управител или член на управителния орган, а в случай че член на управителния орган е юридическо лице - неговият представител в съответния управителен орган, е осъден с влязла в сила присъда за престъпления против собствеността, против стопанството, против финансовата, данъчната или осигурителната система (изпиране на пари или измама), за престъпление по служба или за подкуп (корупция), както и за престъпления, свързани с участие в престъпна група;

4. (нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) на което управител или член на управителния орган, а в случай, че член на управителния орган е юридическо лице - неговият представител в съответния управителен орган, е свързано лице с концедента, както и с органа, който организира провеждането на процедурата за предоставяне на концесията, или със служителите на ръководна длъжност в неговото ведомство или организация;

5. (нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) което има действащ договор с лице по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

(3) В процедурата за предоставяне на концесия не може да участва самостоятелно или като член на обединение физическо лице, което е:

1. осъдено с влязла в сила присъда за престъпление по ал. 2, т. 3;
2. лишено от правото да осъществява търговска дейност;
3. (нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) свързано лице с концедента, както и с органа, който организира провеждането на процедурата за предоставяне на концесията, или със служителите на ръководна длъжност в неговото ведомство или организация;
4. (нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) в договорни отношения с лице по чл. 21 или 22 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) От участие в процедурата за предоставяне на концесия може да бъде отстранен участник, който:

1. е в производство по несъстоятелност;
2. има задължения за публични вземания на държавата или община по смисъла на чл. 162, ал. 2 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, установени с влязъл в сила акт на компетентен орган, освен ако е допуснато разсрочване или отсрочване на задълженията;
3. има просрочени парични задължения към работниците и служителите, на които е работодател;
4. е бил концесионер и концесионният договор е прекратен по негова вина;
5. е виновен за професионални нарушения, за които комисията по чл. 23, ал. 3 разполага с писмени доказателства, издадени от компетентен орган;
6. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) не е представил цялата информация, изискваща се от участниците в процедурата за предоставяне на концесия, или предоставената от него информация е невярна или непълна.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Обстоятелствата по ал. 4, наличието на които е основание за отстраняване на участник, се определят с обявлението по чл. 41.

(6) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Когато участникът е посочил в офертата си подизпълнители, изискванията на ал. 2 и 3 и посочените в обявлението изисквания по ал. 4 се прилагат и за подизпълнителите.

(7) (Предишна ал. 6, изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) При участие в процедурата за предоставяне на концесия участниците, включително подизпълнителите, удостоверяват наличието или липсата на обстоятелствата по ал. 1 - 4 с декларации. Концесионният договор се сключва само след като участникът, определен за концесионер, представи доказателствата за удостоверяване на декларираните обстоятелства, определени с правилника за прилагане на закона.

Чл. 17. (1) (Предишен текст на чл. 17 - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Освен ако със закон не е определено друго, концедент е:

1. Министерският съвет - за държавните концесии;
2. общинският съвет - за общинските концесии;
3. публичноправна организация, представлявана от орган съгласно устройствения ѝ акт - за обществените концесии;
4. Министерският съвет, съответният общински съвет и/или органът на публичноправната организация - за съвместните концесии.

(2) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Концедент за обектите - собственост на публичноправна организация, на която държавата и/или общината е собственик на сто на сто от капитала, е съответният министър и/или общински съвет.

Чл. 18. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) (1) Концесионер е лицето, на което чрез сключване на концесионния договор се предоставя концесията.

(2) Концесията се предоставя на участника в процедурата, определен за концесионер.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Когато участникът, определен за концесионер, не е капиталово търговско дружество, както и когато това е посочено в обявлението за откриване на процедурата или в офертата на участника, определен за концесионер, концесионният договор се сключва с новоучредено капиталово търговско дружество, наричано "проектно дружество", в което:

1. участникът, определен за концесионер, е едноличен собственик на капитала, или

2. участниците в обединението, което не е търговец, притежават целия капитал в съотношението от договора за обединение.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Когато това е определено като условие с решението за откриване на процедурата за предоставяне на концесия, концесионният договор се сключва с новоучредено капиталово търговско дружество (публично-частно дружество), в което съдружници или акционери са участникът, определен за концесионер (частен съдружник) и държавата, общината, публичноправната организация и/или публично предприятие (публичен съдружник). В тези случаи се прилагат съответно чл. 50 - 52 от Закона за публично-частното партньорство.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) За проектното и за публично-частното дружество се прилага Търговският закон, доколкото друго не е предвидено в този закон.

(6) (Отм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.)

Чл. 18а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) (1) Проектното, съответно публично-частното дружество, е обвързано от офертата на участника, определен за концесионер. Участникът, определен за концесионер, а когато той е обединение - всеки от участниците в обединението:

1. е длъжен да предостави на проектното, съответно на публично-частното дружество, ресурсите, с които е доказал съответствието си с приложимите изисквания относно изпълнението на критериите за подбор;

2. отговаря солидарно за изпълнението на концесионния договор заедно с проектното, съответно с публично-частното дружество.

(2) Частният съдружник може да извършва една или повече от дейностите - предмет на концесионния договор, като подизпълнител.

(3) Начинът на предоставяне на ресурсите и участието на частния съдружник като подизпълнител се посочват в офертата и се включват във финансово-икономическия модел към офертата на участника.

(4) Алинеи 1 - 3 се прилагат съответно за едноличния собственик на проектното дружество и за съдружниците или акционерите в това дружество.

Глава трета. ПОДГОТВИТЕЛНИ ДЕЙСТВИЯ

Чл. 19. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Подготвителните действия и внасянето на предложение за предоставяне на държавна концесия, се осъществява от министър, определен със закон. В случаите, когато липсва оправомощаване от закон, подготвителните действия се извършват от:

1. (доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г., изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г.) министъра или ръководителя на ведомството - първостепенен разпоредител с бюджет, който ръководи министерството, съответно ведомството, на което съответният обект е предоставен за управление или който носи отговорността за осигуряване на услугата от обществен интерес;

2. (изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г., изм. - ДВ, бр. 43 от 2016 г.) министъра, към когото е ведомството, чийто ръководител е второстепенен разпоредител с бюджет и на когото съответният обект е предоставен за управление;

3. министъра, който упражнява правата на собственост на държавата в търговец -

публично предприятие, на което обектът е предоставен за управление;

4. (изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) министъра на регионалното развитие и благоустройството - в останалите случаи.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 50 от 2011 г., в сила от 01.07.2011 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Подготвителните действия и внасянето на предложение за предоставяне на общинска концесия и на концесия за находище на минерална вода - изключителна държавна собственост, което е предоставено безвъзмездно за управление и ползване на общината по реда на § 133 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (ДВ, бр. 61 от 2010 г.), се осъществяват от кмета на съответната община.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Подготвителните действия и внасянето на предложение за предоставяне на обществена концесия, се осъществяват от лицето, което управлява публичноправната организация.

(4) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Освен ако със закон не е предвидено друго, при съвместна концесия подготвителните действия се извършват от орган, определен с решение на един от органите по чл. 17, ал. 1, т. 4 съгласувано с другия орган.

(5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Органите по ал. 1 - 3 извършват и други действия, свързани с предоставянето и осъществяването на концесиите, за които са оправомощени със закон или с акт на концедента.

Чл. 20. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Инициативата за предоставяне на концесия може да бъде заявена от всяко заинтересовано лице или с решение на съответния орган по чл. 19, ал. 1 - 4.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Инициативата на заинтересованото лице по ал. 1 се придружава с мотиви за целесъобразността на концесията от гледна точка на концедента, а при концесия за строителство - и с прединвестиционно проучване или инвестиционен проект.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Съответният орган по чл. 19, ал. 1 - 4 не по-късно от три месеца от писменото заявяване на заинтересовано лице по ал. 1 го уведомява за резултатите от проучването на инициативата и за решението си да откаже или да започне подготвителни действия за предоставяне на концесия.

(4) Инициативата на заинтересованото лице не поражда за него права или привилегии.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.)

Чл. 21. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Подготвителните действия включват осигуряване от органа по чл. 19, ал. 1 - 4 изработването на обосновка на концесията.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) С обосновката по ал. 1 се мотивира предложението за предоставяне на концесия и се определят предметът на концесията, изискванията към предмета и обекта на концесията и основното ѝ съдържание. Обосновката може да се основава на концесионни анализи и/или на финансов модел.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Към обосновката се прилагат документите, определени с правилника за прилагане на закона, включително документи за резултата от съответната процедура по глава шеста от Закона за опазване на околната среда, когато такава е проведена.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Изискванията за съдържанието на обосновката на концесията и редът за нейното изработване и приемане се определят с правилника за прилагане на закона.

Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Въз основа на обосновката органът по чл. 19, ал. 1 - 4 подготвя проекти на:

1. решение за откриване на процедурата за предоставяне на концесия;
2. обявление за провеждане на процедурата;
3. концесионен договор;
4. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) документация за участие.

Глава четвърта.

ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КОНЦЕСИЯ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 67 ОТ 2008 Г.)

Чл. 23. (1) Концесия се предоставя при спазване на следните принципи:

1. публичност и прозрачност;
2. свободна и лоялна конкуренция;
3. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) равнопоставеност на всички участници в процедурата за предоставяне на концесия и недопускане на дискриминация;
4. (нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) пропорционалност.

(2) В решението за откриване на процедура за предоставяне на концесия, в обявлението или в документацията за участие в процедурата за предоставяне на концесия не могат да се включват условия или изисквания, които дават предимство или необосновано ограничават участието на определени лица.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Комисията за провеждане на процедурата за предоставяне на концесия, наричана по-нататък "комисията", няма право да предоставя информация, с която се дискриминира или облагодетелства участник в процедурата.

Чл. 24. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Концесионерът се определя чрез провеждане на открита процедура.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) При провеждане на процедура за предоставяне на концесия комисията отстранява с решение от участие в процедурата участниците, за които е налице някое от обстоятелствата по чл. 16, ал. 2 и 3. От участие в процедурата се отстраняват и участниците, за които е налице обстоятелство по чл. 16, ал. 4, което е определено с обявлението по чл. 41.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Процедурата за предоставяне на концесия се провежда и в случаите, когато има само един допуснат участник.

Чл. 26. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Комисията извършва подбор на участниците, допуснати до участие в процедурата за предоставяне на концесия, по един или повече от следните критерии:

1. пригодност за изпълнение на професионална дейност;
2. икономическо и финансово състояние;
3. технически възможности и/или професионална квалификация.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Критерият пригодност за изпълнение на професионална дейност се доказва чрез регистрация в професионален или търговски регистър, ако такава се изисква съгласно законодателството на държавата, в която

участникът е установен.

(3) Критерият икономическо и финансово състояние се доказва чрез:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) регистриран основен капитал на участника, и/или
2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) балансова и/или пазарна стойност на активите на участника, която се удостоверява с годишния финансов отчет или със съответната пазарна оценка, изготвена от лицензирани оценители, и/или

3. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) годишни финансови отчети на участника за последните три години.

(4) Критерият технически възможности и/или професионална квалификация се доказва чрез:

1. декларация, съдържаща списъци на изпълнени и изпълнявани през последните 5 години договори с предмет, идентичен или сходен с предмета на концесията, включително основните елементи на договорите, и/или

2. описание на техническото оборудване и на възможностите за осигуряване качествено изпълнение на концесионния договор, и/или

3. списък на техническите лица, включително на тези, които ще отговарят за качеството на изпълнение на концесионния договор, и/или

4. сертификати за управление на качеството или за опазване на околната среда, и/или

5. документи, удостоверяващи образованието и професионалната квалификация на ръководните служители, които ще отговарят за изпълнението на дейностите по концесионния договор, и/или

6. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) данни за собствени или наети технически лица, които участникът ще използва за изпълнение на строителството - при концесия за строителство.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Критериите за подбор на участниците и минималните нива на приложимите изисквания относно изпълнението им се определят в съответствие със спецификата на обекта на концесията и/или управлението на услугата от обществен интерес и се посочват в обявлението.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Доказването на съответствието с критериите по ал. 1, т. 2 и 3 може да бъде извършено чрез възможностите на трети лица. В тези случаи участникът следва да представи доказателства, че ще има на разположение възможностите на третото лице.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Участниците, които отговарят на критериите за подбор, се определят с решение на комисията и могат да продължат участието си в процедурата, а останалите се отстраняват.

(8) (Отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

(9) (Отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

Чл. 27. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) При провеждане на процедурата за предоставяне на концесия критерият за оценка на офертите е икономически най-изгодната оферта.

(2) Икономически най-изгодната оферта се определя въз основа на комплексна оценка на офертата съгласно критериите, определени в решението и в обявлението за откриване на процедура за предоставяне на концесия.

Чл. 28. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Критериите, които формират комплексната оценка на офертата могат да бъдат:

1. свързани с предмета на концесията, като:

а) качество на строителството и/или на управлението и поддържането на обекта на

концесията;

б) качество на предоставяните услуги;

в) цена на строителството;

г) цена на предоставяните услуги;

д) технически предимства, в това число техническо оборудване и материално-техническа база;

е) функционални характеристики на обекта на концесия;

ж) срок на завършване на строителството;

з) условия за извършване на компенсацията по чл. б, ако такава е предвидена с решението за откриване на процедура за предоставяне на концесия;

2. мерки за опазване на околната среда, когато такива са необходими;

3. срок на концесията;

4. най-ниска цена на инвестицията за строителство и/или най-ниска цена на предоставяните услуги с обекта на концесията - при концесия за строителство;

5. най-ниска цена на предоставяните услуги с обекта на концесията - при концесията за услуги;

6. размер на концесионното плащане, ако такова е предвидено;

7. други в зависимост от спецификата на концесията.

(2) В решението за откриване на процедура за предоставяне на концесия, в обявлението по чл. 41 и в методиката за оценяване на офертите се посочват критериите и относителната тежест на всеки от тях. Начинът за оценяване на отделните критерии се определя с методиката за оценяване, която е неразделна част от документацията за участие в процедурата.

(3) Оферта, която не отговаря на критериите и изискванията за тяхното удовлетворяване, не се оценява.

Чл. 29. (1) Ако в офертата на някой участник е предложена цена на строителството или на предоставяните услуги, която е по-ниска с повече от 30 на сто от средната цена в останалите оферти, комисията изисква от участника подробна писмена обосновка за предложената цена, като определя разумен срок за представяне на обосновката, който не може да бъде по-кратък от три работни дни след получаване на искането за това.

(2) Комисията може да приеме писмената обосновка по ал. 1 и да не отстрани офертата, когато се посочи някое от следните обективни обстоятелства, свързани със:

1. оригинално решение за изпълнение на строителството или за предоставяне на услугите;

2. техническо решение;

3. наличие на изключително благоприятни условия за участника;

4. икономичност при изпълнение на строителството или на предоставяне на услугите;

5. получаване на държавна помощ.

(3) Офертата не се оценява, когато:

1. участникът не представи в срок писмената обосновка, или

2. комисията прецени, че посочените в обосновката обстоятелства не са обективни, или

3. участникът не докаже законовото основание за получена държавна помощ в определен от комисията срок.

Чл. 30. Открита процедура е процедурата за предоставяне на концесия, при която всяко лице може да подаде оферта.

Чл. 31. (Отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

Чл. 32. (Отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

Чл. 33. (Отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

Чл. 34. (Отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

Чл. 35. (Отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

Чл. 36. (Отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

Чл. 37. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Редът и сроковете за организиране и провеждане на процедурата за предоставяне на концесия се определят с правилника за прилагане на закона.

Глава пета.

РЕШЕНИЕ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КОНЦЕСИЯ

Чл. 38. (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) В резултат на извършените подготвителни действия органът по чл. 19, ал. 1 - 4 прави мотивирано предложение пред концедента за откриване на процедура за предоставяне на концесия.

(2) Към предложението се прилагат обосновката на концесията по чл. 21, проектите по чл. 22 и други документи, определени със закон или с правилника за прилагане на този закон.

Чл. 39. (1) Въз основа на предложението по чл. 38, ал. 1 концедентът приема решение за откриване на процедура за предоставяне на концесия.

(2) С решението по ал. 1 се определят:

1. предметът и обектът на концесията;
2. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) другите стопански дейности, когато такива се предвиждат;
3. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) принадлежностите - когато такива се включват в обекта на концесията;
4. максималният срок на концесията;
5. началната дата на концесията;
6. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) условията за осъществяване на концесията, както и обстоятелствата от фактически или правен характер, настъпването или изменението на които може да доведе до нарушаване на икономическия баланс;
7. основните права и задължения по концесионния договор;
8. условията за възлагане изграждането на обекта на концесията от подизпълнители;
9. условията и/или забраните за отдаване на обекта на концесията под наем и за

предоставяне на дейности по експлоатацията и поддържането му на подизпълнители;

10. видът и размерът на гаранциите за изпълнение на задълженията по концесионния договор и/или други обезпечения;

11. (доп. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) условията и формата за извършване на концесионното плащане, когато такова се предвижда, включително:

а) размерът на еднократното концесионно плащане, дължимо към датата на влизане в сила на концесионния договор;

б) размерът на минималното годишно концесионно плащане за срока на концесията;

в) максималният гратисен период, през който концесионерът се освобождава от извършване на концесионното плащане - когато такъв се предвижда;

г) редът за извършване на концесионното плащане;

д) (нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) формата на концесионно плащане и/или паричният ѝ еквивалент;

12. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) изискванията, свързани с националната сигурност и отбраната на страната;

13. (нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) условията за опазването на околната среда, на човешкото здраве и на защитените територии, зони и обекти;

14. (предишна т. 13 - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) формата, размерът и условията за извършване на компенсация по чл. 6, когато такава се предвижда;

15. (предишна т. 14 - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) задължението на концесионера да застрахова за срока на концесията за своя сметка и в полза на концедента обекта на концесията;

16. (отм., предишна т. 15 - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) други изисквания, свързани с характера на концесията, които не са нормативно определени;

17. критериите за комплексна оценка на офертите и тяхната относителна тежест;

18. размерът и начинът на плащане на гаранцията за участие в процедурата за предоставяне на концесия.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) С решението по ал. 1 може да се определи условие концесионният договор да се сключи с проектно или с публично-частно дружество. Когато е предвидено създаването на публично-частно дружество, в решението се посочват и обстоятелствата по чл. 50, ал. 3 от Закона за публично-частното партньорство.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Решението по ал. 1 не се обнародва.

(5) Решението по ал. 1 може да бъде изменяно или допълвано в случаите, предвидени в този закон.

Чл. 40. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) В 7-дневен срок от приемането на решението за откриване на процедура за предоставяне на концесия органът по чл. 19, ал. 1 - 4 с решение одобрява обявление за провеждане на процедурата, документация за участие в процедурата и проект на концесионен договор.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) При одобряване на документите по ал. 1 органът по чл. 19, ал. 1 - 4 е обвързан с решението за откриване на процедура за предоставяне на концесия.

Глава шеста.

ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КОНЦЕСИЯ

Раздел I.

Обявление за провеждане на процедура за предоставяне на концесия

Чл. 41. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) (1) Обявлението за провеждане на процедура за предоставяне на концесия, наричано по-нататък "обявлението", при концесия за строителство съдържа:

1. данни за органа, който организира провеждането на процедурата (възлагащ орган):
    - а) наименование, адрес и адрес за контакти;
    - б) вид на органа и основна дейност или дейности;
  2. данни за предмета на концесията:
    - а) наименование;
    - б) вид, обем и местоположение на строителството;
    - в) кратко описание на дейностите по строителството;
    - г) код съгласно Общия терминологичен речник (CPV);
    - д) в случаите по чл. 53, ал. 1 - минималния процент от строителството, който следва да се извърши от трети лица - подизпълнители;
  3. правна, икономическа, финансова и техническа информация за:
    - а) обстоятелствата по чл. 16, ал. 2 и 3, документите и начина за удостоверяването им;
    - б) обстоятелствата по чл. 16, ал. 4, при наличието на които комисията отстранява кандидат/участник в процедурата, документите и начина за удостоверяването им;
    - в) критериите за подбор, минималните нива на приложимите изисквания относно изпълнението им и документите, с които се удостоверява съответствието с тези изисквания;
  4. информация относно процедурата за предоставяне на концесията:
    - а) критериите, които формират комплексната оценка на офертите (критериите за възлагане), и тежестта на всеки от тях;
    - б) място и срок за получаване на заявленията или офертите;
    - в) език, на който трябва да бъдат написани заявленията и офертите;
  5. допълнителна информация:
    - а) връзка на концесията с проект и/или програма, които са финансирани от фонд на Европейския съюз;
    - б) вид на концесията - държавна, общинска, обществена, съвместна;
    - в) вид на обекта на концесията;
    - г) местонахождение на обекта на концесията;
    - д) описание или изисквания към принадлежностите;
    - е) описание и обем на услугите от обществен интерес - предмет на концесията;
    - ж) размер на гаранцията за участие в процедурата и условията за нейното предоставяне или заплащане;
    - з) срок на валидност на офертите;
    - и) място и срок за получаване на документацията за участие в процедурата;
    - к) място, дата и час на отваряне на заявленията или офертите;
    - л) ограниченията за представяне на варианти в офертата;
    - м) дата на изпращане на обявлението в "Държавен вестник";
    - н) ред и срок за обжалване на решението за одобряване на обявлението;
    - о) друга информация в зависимост от спецификата на концесията, включително условието концесионният договор да се сключи с проектно дружество или с публично-частно дружество.
- (2) Обявлението при концесия за услуга и концесия за добив съдържа данните по ал. 1, които са приложими към конкретната концесия.

Чл. 42. (1) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Обявлението се попълва в електронен формуляр по образец:

1. (нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) одобрен с Регламент (ЕО) № 1150/2009 на Комисията от 10 ноември 2009 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1564/2005 по отношение на стандартните формуляри за публикуването на обявления в рамките на процедурите за възлагане на обществени поръчки в съответствие с директиви 89/665/ЕИО и 92/13/ЕИО на Съвета (ОВ, L 313/3 от 28 ноември 2009 г.) - за концесии за строителство;

2. (нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) публикуван на [интернет страницата](#) на Националния концесионен регистър - за концесиите за услуга и за концесиите за добив на природни богатства.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. и доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Органът по чл. 19, ал. 1 - 4 изпраща електронния формуляр с обявлението за обнародване в [електронната страница](#) на "Държавен вестник" и за вписване в Националния концесионен регистър в срока по чл. 40, ал. 1. В 5-дневен срок от изпращането му обявлението се обнародва и се вписва в Националния концесионен регистър.

(3) (В сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Едновременно с изпращането му в "Държавен вестник" обявлението за концесия за строителство със стойност над определената с регламент на Европейската комисия се изпраща по електронен път и за публикуване в "Официален вестник" на Европейския съюз.

(4) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Стойността на концесията за строителство се определя като сума от прогнозните стойности на всички приходи на концесионера за срока на концесията, както следва:

1. приходи от предоставянето на услугата от обществен интерес;
2. приходи от други стопански дейности с обекта на концесията;
3. заплащане на компенсация от страна на концедента.

Чл. 43. (1) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) След обнародването на обявлението в "Държавен вестник", а в случаите по чл. 42, ал. 3 - след публикуването му в "Официален вестник" на Европейския съюз органът по чл. 19, ал. 1 - 4 публикува съобщение за процедурата за предоставяне на концесия в средствата за масово осведомяване и/или в Интернет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) В съобщението се посочват най-малко обектът на концесията и номерът на обявлението в [електронната страница](#) на "Държавен вестник", в който е обнародвано обявлението.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) В съобщението не може да се включва информация, която не се съдържа в обявлението.

Раздел II.

Документация за участие в процедурата за предоставяне на концесия и проект на концесионен договор

Чл. 44. (1) Документацията за участие в процедурата за предоставяне на концесия съдържа:

1. описание на обекта на концесията и документите, които го индивидуализират;
2. (нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) документите, с които се удостоверява липсата на

обстоятелство за допускане до участие в процедурата;

3. (нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) критериите за подбор и документите, с които се удостоверява съответствието с тях;

4. (предишна т. 2, изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) условията, на които трябва да отговаря офертата, включително техническите спецификации;

5. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) прединвестиционните проучвания или инвестиционните проекти - при концесия за строителство, ако са изработени такива;

6. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) минималните изисквания, на които трябва да отговарят вариантите, и начина на тяхното представяне - когато с обявлението не е ограничена възможността за представяне на варианти в офертата;

7. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) критериите за комплексна оценка на офертите, тяхната относителна тежест и методиката за оценяване на офертите;

8. (предишна т. 6 - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) образец на офертата и указания за изработването ѝ;

9. (предишна т. 7, изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) други, в зависимост от предмета на концесията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Методиката по ал. 1, т. 7 съдържа точни и подробни указания за определяне на оценката по всеки критерий и за определяне на комплексната оценка на офертата.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Техническите спецификации по ал. 1, т. 4 се определят по Закона за обществените поръчки.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Документацията за участие се публикува на интернет страницата на съответния орган по чл. 19, ал. 1 - 4. Органът, който организира провеждането на процедурата за предоставяне на концесията, определя цена на документацията за участие или безплатното ѝ предоставяне. Цената на документацията за участие не може да е по-висока от действителните разходи за нейното отпечатване и размножаване. При поискване от заинтересовано лице възложителят е длъжен да изпрати документацията на лицето, отправил искането, за негова сметка, както и да му осигури възможност да разгледа документацията на място, преди да я закупи.

(5) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Срокът за получаване на документацията за участие в процедурата е до третия ден преди изтичане на срока за подаване на оферти.

Чл. 45. Към документацията за участие в процедурата се прилагат копия от решението за откриване на процедурата, от обявлението и от проекта на концесионен договор, както и други документи, определени с правилника за прилагане на закона.

Раздел III.

Комисия за провеждане на процедурата за предоставяне на концесия

Чл. 46. (1) Процедурата за предоставяне на концесия се организира от органа, извършил подготвителните действия, и се провежда от комисия, която се назначава от:

1. министър-председателя - за държавните концесии;

2. кмета на общината - за общинските концесии;

3. органа, който управлява публичноправната организация - за обществените концесии;

4. (нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) орган, определен съгласувано от концедентите - за съвместните концесии.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Комисията се състои от председател, заместник-председател и още най-малко трима членове.

(3) Комисията приема решенията си с мнозинство от състава ѝ.

(4) В състава на комисията не може да участва лице, което:

1. има материален интерес от предоставяната концесия;

2. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) е свързано лице с участник в процедурата за предоставяне на концесия, а в случаите, когато участникът е юридическо лице - и с член на неговия управителен или контролен орган.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Председателят, заместник-председателят и останалите членове на комисията са длъжни в тридневен срок:

1. от получаване на заповедта за назначаване на комисията да подадат декларация за липсата на материален интерес от предоставяната концесия;

2. от узнаване на обстоятелството, че в процедурата за предоставяне на концесия участва свързано с тях лице, да подадат искане за освобождаване от състава на комисията.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) При наличие на материален интерес от предоставяната концесия, при подадено искане за освобождаване от състава на комисията, както и в други случаи, при които по обективни причини лице по ал. 5 не може да изпълнява задълженията си, съответният орган по ал. 1 назначава нов член на комисията.

Чл. 47. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Председател на комисията за държавните концесии е органът, извършил подготвителните действия за предоставяне на концесията. В случаите по чл. 46, ал. 6 за председател на комисията се назначава заместник-министър на съответното министерство.

(2) Като членове на комисията за държавните концесии задължително се включват поне един представител на съответното министерство и по един представител на администрацията на Министерския съвет и на Министерството на финансите. По преценка на министър-председателя в комисията могат да бъдат включени и представители на други ведомства и на областния управител.

(3) Мнозинството на комисията за държавните концесии, включително председателят и заместник-председателят, не може да бъде формирано от представители на едно ведомство.

Чл. 48. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) (1) Комисията:

1. организира приемането и съхраняването на офертите;

2. допуска до и отстранява от участие в процедурата участниците;

3. извършва подбора и определя участниците, които получават право да продължат участието си в процедурата;

4. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) дава разяснения и предоставя допълнителна информация или документи на заинтересованите лица и участници;

5. прави предложения за отстраняване на незаконосъобразност в обявленията, документацията за участие и проекта на концесионен договор;

6. разглежда и оценява офертите и извършва класиране на участниците, като предлага класираният на първо място да бъде определен за концесионер;

7. изработва проект на решение за определяне на концесионер или проект на решение за прекратяване на процедурата за предоставяне на концесия.

(2) Решенията на комисията се мотивират и заедно с извършените от нея действия се отразяват в протокол.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) За приетите решения по ал. 1, т. 2 и 3 и за мотивите за

приемането им комисията уведомява всички заинтересовани участници.

(4) Комисията може да привлича като консултанти служители или външни експерти. Разпоредбите на чл. 46, ал. 4 - 6 се прилагат и за консултантите.

(5) (Доп. - ДВ, бр. 82 от 2012 г.) На членовете на комисията и на консултантите се изплаща възнаграждение при условия и по ред, определени с правилника за прилагане на закона, освен ако в закон е предвидено друго.

Чл. 48а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) Предоставянето на разясненията, документите и информацията по чл. 48, ал. 1, т. 4 се извършва чрез предаване срещу подпис на заинтересованото лице/участник или на негов упълномощен представител.

(2) Уведомяването за решенията по чл. 48, ал. 1, т. 2 и 3 може да се извършва освен по реда на ал. 1 и чрез изпращане на решението чрез електронната поща, посочена при закупуване на документацията за участие, съответно в офертата. При изпращане чрез електронна поща решението се смята за връчено с постъпването му в посочената информационна система и се удостоверява с копие от електронния запис за това.

(3) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Редът за уведомяване по ал. 1 и 2 се прилага и в други случаи, определени с този закон и с правилника за неговото прилагане.

Раздел IV.

Оферти (Загл. изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

Чл. 49. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Оферта за участие в открита процедура може да подаде лице по чл. 16, ал. 1, за което не е налице обстоятелство по чл. 16, ал. 2 - 4.

Чл. 50. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) (1) Сроковете за получаване на оферти се определят в обявлението по чл. 41.

(2) Сроковете за получаване на оферти не могат да бъдат по-кратки от:

1. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) петдесет и два дни от датата на изпращане на обявлението в [електронната страница](#) на "Държавен вестник" - при концесия за строителство със стойност над определената с регламент на Европейската комисия;

2. тридесет и пет дни от датата на изпращане на обявлението в [електронната страница](#) на "Държавен вестник" - за останалите случаи.

Чл. 51. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) При изработване на офертата заинтересованите лица спазват условията, определени с документацията за участие.

(2) До изтичането на срока за получаване на офертите всеки участник в процедурата може да промени, да допълни или да оттегли офертата си.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Участник в процедура за предоставяне на концесия има право да подаде само една оферта.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Участникът може да предложи няколко варианта в офертата си освен в случаите, когато с обявлението е ограничена възможността за това.

(5) Комисията разглежда и класира само вариантите на офертите, които удовлетворяват обявените с документацията за участие минимални изисквания.

(6) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Комисията не разглежда и не оценява оферта:

1. на участник, който е отстранен от участие в процедурата с решение по чл. 25, ал. 1 или

по чл. 26, ал. 7;

2. която е оттеглена от участника;
3. която е с изтекъл срок на валидност и след покана участникът не е подновил валидността ѝ;
4. на участник, който не е удължил срока на валидност на банковата гаранция за участие.

Чл. 52. (1) Към офертата всеки участник може да приложи декларация, в която посочва коя част от съдържащата се в нея информация е конфиденциална.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Конфиденциална може да бъде информацията, която включва технически или търговски тайни на участника.

(3) Не може да бъдат декларирани за конфиденциални данните, които трябва да се съдържат в партидата на регистрираната концесия в Националния концесионен регистър.

(4) Информацията, посочена в декларацията по ал. 1, запазва конфиденциалността си и след включването ѝ в концесионния договор - до неговото прекратяване или за срок, определен от концесионера.

(5) Комисията и привлечените консултанти са длъжни да не разгласяват и да не предават на други лица информацията по ал. 1, освен в случаите, предвидени в Закона за достъп до обществена информация.

Чл. 53. (1) С решението за откриване на процедура за предоставяне на концесия за строителство концедентът може да постави условие най-малко 30 на сто от общата стойност на строителството да се извърши от трети лица - подизпълнители.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Извън случаите по ал. 1 участниците могат свободно да предлагат с офертата си възлагането на част от строителството на подизпълнители, като определят процента от стойността на строителните работи, които ще се изпълнява от тях.

(3) Предложението на участника, определен за концесионер, относно наемането на подизпълнители за извършване на част от строителството, се включва в концесионния договор.

Чл. 54. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) При концесия за строителство концесионерът може да възлага част от строителството на подизпълнителите, посочени в офертата. Когато посочен в офертата подизпълнител трябва да бъде заменен или възникне необходимост от ползване на друг, концесионерът избира новия подизпълнител чрез процедура по Закона за обществените поръчки, като срокът за получаване на:

1. заявления за участие в процедурата не може да бъде по-кратък от 37 дни от датата, на която обявлението е обнародвано на [електронната страница](#) на "Държавен вестник";

2. офертите не може да бъде по-кратък от 40 дни от датата, на която обявлението е обнародвано на [електронната страница](#) на "Държавен вестник", или от датата, на която са изпратени поканите за представяне на оферти.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Законът за обществените поръчки не се прилага в случаите, когато подизпълнител е свързано с концесионера лице.

(3) Списък на свързаните лица по ал. 2 се включва в офертата на участника и се актуализира след всяка промяна в отношенията между лицата.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Списъците по ал. 3 се прилагат към концесионния договор. При промяна на отношенията между концесионера и свързаното с него лице се сключва допълнително споразумение към концесионния договор по реда на чл. 70, ал. 2.

Раздел V. Гаранции

Чл. 55. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Заедно с офертите си участниците представят гаранция за участие в процедурата под формата на внесен депозит или банкова гаранция. Формата на гаранцията се избира от участниците.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Гаранцията по ал. 1 обезпечава участието на участника в процедурата за предоставяне на концесия и сключването на концесионния договор от участника, определен за концесионер. Когато гаранцията е под формата на банкова гаранция, при издаването ѝ трябва да се осигури валидност, която да гарантира усвояването ѝ съгласно изискванията на този раздел.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Гаранцията се освобождава с решение на органа, който организира провеждането на процедурата за предоставяне на концесия, в 7-дневен срок от изтичането на срока за обжалване на решението за определяне на концесионер, съответно на решението за прекратяване на процедурата.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Гаранциите на участници, които са преустановили участието си в процедурата чрез оттегляне на офертата преди изтичането на срока ѝ на валидност, се задържат, съответно се усвояват.

(5) Не се освобождава в срока по ал. 3 гаранцията на:

1. участника, определен за концесионер;
2. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) участника, класиран на второ място.

(6) Гаранцията на участник, определен за концесионер, се задържа, съответно се усвоява, в случаите, когато той не сключи концесионния договор в определения срок, а когато го сключи - гаранцията се освобождава в 7-дневен срок.

(7) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.)

Чл. 56. Концесионерът представя гаранции и/или други обезпечения за изпълнение на задълженията си по концесионния договор.

Чл. 57. Гаранциите и обезпеченията се определят с решението за откриване на процедура за предоставяне на концесия.

Глава седма. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА КОНЦЕСИОНЕР

Чл. 58. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Органът, който организира провеждането на процедурата за предоставяне на концесия, представя на концедента доклад и проект за решение за определяне на концесионер в срок, определен със заповедта за назначаване на комисията, който не може да бъде по-дълъг от три месеца. Към доклада се прилага протоколът на комисията по чл. 48, ал. 2.

(2) Въз основа на доклада и протокола на комисията след самостоятелна преценка на изложените в тях факти и обстоятелства концедентът приема решение за:

1. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) определяне за концесионер на класирания на първо място участник, или

2. възлагане на комисията да отстрани констатирани нередовности, след което да

извърши ново класиране, или

3. прекратяване на процедурата в случаите по чл. 60, ал. 1, т. 1 - 4.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Заинтересованите участници се уведомяват за решението по ал. 2 и за мотивите за приемането му по реда на чл. 48а и могат да го обжалват по реда на глава единадесета в 10-дневен срок от уведомяването.

(4) (В сила от 01.01.2007 г., изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г., нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) При съвместните концесии решението по ал. 2 се приема от Министерския съвет и съответния общински съвет и/или орган на публичноправната организация, освен ако със закон не е предвидено друго.

Чл. 59. (1) С решението за определяне на концесионер се:

1. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) конкретизират условията на концесията и правата и задълженията на страните в съответствие с офертата на участника, предложен за концесионер, които не са определени или са определени в граници с решението за откриване на процедурата за предоставяне на концесия;

2. определя срок за сключване на концесионния договор, който не може да бъде по-дълъг от три месеца.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г., доп. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Когато класираният на първо място участник не представи документите за удостоверяване на обстоятелствата по чл. 16, ал. 1 - 4 или не сключи концесионния договор в определения срок, концедентът може да определи за концесионер класирания на второ място участник.

(3) За държавните концесии с решението на Министерския съвет се определя органът, който:

1. сключва концесионния договор и представлява концедента по него, с изключение на прекратяването му;

2. организира контрола по изпълнението на концесионния договор;

3. (нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) представлява държавата по дела, които се отнасят до изпълнението на концесионния договор.

(4) За общинските и обществените концесии правомощията по ал. 3 се осъществяват от съответния орган по чл. 19, ал. 2 и 3.

(5) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) При съвместните концесии с решението за определяне на концесионер се определя и органът, който осъществява правомощията по ал. 3, освен ако със закон не е предвидено друго.

Глава осма.

СПИРАНЕ И ПРЕКРАТЯВАНЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КОНЦЕСИЯ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 52 ОТ 2010 Г.)

Чл. 59а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Процедурата за предоставяне на концесия за строителство се спира с мотивирано решение на концедента или на съответния орган по чл. 19, ал. 1 - 4, когато Европейската комисия е уведомила Република България, че преди сключването на концесионен договор за строителство е извършено сериозно нарушение на правото на Европейския съюз по време на процедурата за предоставяне на концесията и:

1. нарушението не може да бъде отстранено, без това да промени условията, при които е обявена процедурата, или

2. съответният орган не е съгласен с твърдяното от Европейската комисия нарушение.

(2) В деня на приемане на решение по ал. 1 органът сезира Комисията за защита на конкуренцията за установяване на незаконосъобразност, включително поради наличието на дискриминационни изисквания относно критериите за подбор или други дискриминационни технически, икономически или финансови условия в обявлението, в документацията за участие, или във всеки друг документ, свързан с процедурата за предоставяне на концесията по реда на глава единадесета.

(3) Комисията за защита на конкуренцията в тридневен срок от сезирането ѝ образува производство и уведомява органа и администрацията на Министерския съвет за това.

(4) В производството по ал. 3 служебно се конституират като страни заинтересованите участници.

(5) Спирането по ал. 1 има действие до окончателното решаване на спора с влязло в сила решение.

(6) Комисията за защита на конкуренцията, съответно Върховният административен съд уведомяват съответния орган и администрацията на Министерския съвет за всяко решение по производството по ал. 3 в тридневен срок от приемането му.

Чл. 60. (1) Процедурата за предоставяне на концесия се прекратява с решение на концедента, когато:

1. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) не са подадени оферти или няма допуснат участник;

2. съдържанието на нито една оферта не отговаря на изискванията на решението за откриване на процедура за предоставяне на концесия или на обявените с документацията за участие условия;

3. отпадне необходимостта от провеждане на процедурата в резултат на обстоятелства, които не са предвидени или не са могли да бъдат предвидени при приемане на решението за откриването на процедурата;

4. се установят нарушения при откриването и провеждането на процедурата, които не могат да бъдат отстранени, без това да промени условията, при които е обявена процедурата;

5. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) определеният за концесионер участник и класираният на второ място участник последователно отказват да сключат концесионен договор.

(2) С решението за прекратяване на процедурата може и да се:

1. измени решението за откриване на процедура за предоставяне на концесия и да се обяви нова процедура, или

2. обяви нова процедура при условията на прекратената.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Решението по ал. 1 с мотивите за приемането му се съобщава на заинтересованите участници по реда на чл. 48а и подлежи на обжалване по реда на глава единадесета в 10-дневен срок от съобщението.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) При прекратяване на процедурата за предоставяне на концесия в случаите по ал. 1, т. 3 и 4 съответният орган възстановява на заинтересованите участници направените от тях разходи за закупуване на документацията за участие в 14-дневен срок от влизането в сила на решението по ал. 1 и освобождава или връща внесените от тях гаранции по реда на чл. 55, ал. 3.

Чл. 61. Нова процедура за предоставяне на концесия за същия обект може да се открие, когато първоначално обявената процедура е прекратена и решението за прекратяване е влязло в сила.

Глава осма "а".

ОТСТРАНЯВАНЕ НА НАРУШЕНИЯ В ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА КОНЦЕСИЯ ЗА СТРОИТЕЛСТВО, УСТАНОВЕНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ (НОВА - ДВ, БР. 52 ОТ 2010 Г.)

Чл. 61а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) Когато Европейската комисия уведоми Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз, че преди сключването на концесионен договор за строителство е извършено сериозно нарушение на правото на Европейския съюз в областта на обществените поръчки по време на процедурата за предоставяне на концесия за строителство, представителството препраща уведомлението в деня на получаването му или най-късно на следващия работен ден до администрацията на Министерския съвет, както и до Министерството на външните работи и до Министерството на икономиката.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) В деня на получаване на уведомлението администрацията на Министерския съвет изпраща копия от него на съответните концедент и орган по чл. 19, ал. 1 - 4.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Органът по чл. 19, ал. 1 - 4 извършва проверка относно наличието на причините, поради които Европейската комисия смята, че е било извършено сериозно нарушение, и в зависимост от нарушението:

1. в 10-дневен срок от уведомяването по ал. 2:

а) отстранява нарушението, или

б) спира процедурата за предоставяне на концесията с решение по чл. 59а, ал. 1;

2. в тридневен срок от уведомяването по ал. 2 внася пред концедента проект на решение за извършване на действията по т. 1 или за прекратяване на процедурата в случаите по чл. 60, ал. 1, т. 4.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) В случаите по ал. 3, т. 2 концедентът приема съответното решение в 7-дневен срок от сезирането му от органа по чл. 19, ал. 1 - 4.

(5) Съответният орган уведомява администрацията на Министерския съвет за извършените действия по ал. 3 и 4, включително за образувано производство пред Комисията за защита на конкуренцията относно твърдяното нарушение, в срок не по-късно от 14 дни от уведомяването по ал. 2 и изпраща цялата информация и документи. Когато нарушението произтича от нормативен акт, който не е в съответствие с правото на Европейския съюз, в уведомлението се посочват актът и органът, който може да го измени.

Чл. 61б. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) В деня, следващ получаването на информацията и документите по чл. 61а, ал. 5, администрацията на Министерския съвет изпраща на Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз с копие до Министерството на външните работи и до Министерството на икономиката отговор до Европейската комисия относно твърдяното от нея нарушение, който съдържа най-малко:

1. потвърждение, че нарушението е отстранено, или

2. информация за акта, с който процедурата е спряна, и/или за образувано производство пред Комисията за защита на конкуренцията, а когато нарушението произтича от нормативен акт - и информация относно мерките за привеждане на нормативния акт в съответствие с правото на Европейския съюз.

(2) Към отговора по ал. 1 се прилагат съответните доказателства.

Чл. 61в. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Комисията за защита на конкуренцията изпраща решенията и определенията, постановени в производства по този закон, на администрацията на Министерския съвет в 7-дневен срок от обявяването им.

Чл. 61г. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Уведомленията по чл. 61а, с изключение на уведомлението от Европейската комисия до Постоянното представителство на Република България към Европейския съюз, както и прилаганите към тях информация и документи се изпращат по електронен път с електронен подпис.

Глава девета. **КОНЦЕСИОНЕН ДОГОВОР**

Раздел I.

Сключване на концесионен договор

Чл. 62. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) Компетентният орган няма право да сключи концесионния договор преди изтичане на 14-дневен срок от уведомяването на заинтересованите участници за решението за определяне на концесионер, освен в случаите, когато участникът, определен за концесионер, е единствен заинтересован участник.

(2) Концесионният договор се сключва в срока, определен с решението за определяне на концесионер, който започва да тече от влизане в сила на решението за определяне на концесионер или на определението, с което е допуснато предварително изпълнение.

(3) Решението за определяне на концесионер влиза в сила, когато всички предходни решения в процедурата за предоставяне на концесията са влезли в сила, същото не е обжалвано, а ако е обжалвано - спорът е решен.

Чл. 63. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) (1) Концесионният договор се сключва без провеждане на преговори в съответствие с проекта, включен към документацията за участие, и с офертата на участника, който е класиран на първо място.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) В случаите, когато класираният на първо място участник откаже да сключи концесионния договор, договорът може да се сключи след провеждане на преговори за подобряване на предложенията по критериите за комплексна оценка на офертата. Преговорите се провеждат с участника, класиран на второ място.

Чл. 64. (1) Концесионният договор се сключва в писмена форма най-малко в три оригинални екземпляра - по един за страните и един за Националния концесионен регистър. Приложенията към концесионния договор се изработват в толкова екземпляра, колкото са и оригиналите на договора.

(2) Концесионният договор за общинска концесия се подписва в 4 оригинални екземпляра. Четвъртият екземпляр се изпраща на общинския съвет в тридневен срок от подписването на концесионния договор.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) За неуредените въпроси по

сключването, изпълнението и прекратяването на концесионния договор се прилагат съответно разпоредбите на Търговския закон и на общата част от Закона за задълженията и договорите.

(4) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Споровете относно сключването, изпълнението и прекратяването на концесионни договори се решават от компетентния граждански съд.

Раздел II.

Съдържание на концесионния договор

Чл. 65. (1) С концесионния договор концедентът предоставя на концесионера правото на експлоатация на обекта на концесията, а концесионерът се задължава на свой риск да го изгради и/или управлява и поддържа.

(2) Концесионният договор съдържа:

1. определяне на предмета на концесията;
2. данни за търговската и други регистрации на концесионера;
3. данни за органа, който представлява концедента;
4. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) описание на обекта, включително на концесионната площ, както и принадлежностите към обекта на концесията, ако има такива;
5. датата на влизане в сила на договора, предварителните условия, ако има такива, и срока на концесията;
6. условията, реда и сроковете за предаване на обекта на концесията в началото и в края на концесията;
7. условията за осъществяване на концесията и тежестите, ако има такива;
8. правата и задълженията на страните, включително условията и сроковете за тяхното изпълнение;
9. размера, сроковете и реда за извършване на концесионното плащане, когато такова се предвижда;
10. вида, размера и сроковете за изпълнение на задълженията за инвестиции;
11. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) размера и условията за заплащане на компенсация по чл. 6, когато такова се предвижда;
12. вида, размера, сроковете и начините за предоставяне на гаранциите и на обезпеченията за изпълнение на задълженията по договора;
13. изискванията, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, с опазването на околната среда, на човешкото здраве, на защитените територии, зони и обекти и на обществения ред;
14. условията и реда за финансиране отстраняването на нанесените екологични щети;
15. отговорностите за неизпълнение на задълженията по договора;
16. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) условията и реда за обмен на информация между страните, включително по електронен път, и за извършване на контрола по изпълнение на договора;
17. условията и реда за решаване на споровете между страните;
18. основанията и реда за предсрочно прекратяване на договора;
19. (нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) изискванията относно състоянието, в което обектът на концесията се предава на концедента след изтичане срока на концесията;
20. (предишна т. 19 - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) приложимото право;
21. (нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) размера на нормата на възвръщаемост за концесионера, определена с финансово-икономическия модел, както и реда за нейното изчисляване, отчитане и контролиране;

22. (предишна т. 20 - ДВ, бр. 67 от 2008 г., предишна т. 21, изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) други, в зависимост от приложимите разпоредби на действащото законодателство относно обекта на концесията, услугата от обществен интерес или другите стопански дейности.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) В концесионния договор в съответствие с обявлението се посочват условията, които определят икономическия баланс и обстоятелствата от фактически или правен характер, свързани с обекта на концесията и/или с услугата от обществен интерес, чието настъпване или изменение би довело до нарушаване на баланса.

(4) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Неразделна част от концесионния договор е финансово-икономическият модел, предложен с офертата на участника, определен за концесионер.

Раздел III. Изпълнение на концесионния договор

Чл. 66. (1) Концесионният договор влиза в сила от датата на подписването му от страните, освен в случаите по ал. 2.

(2) Влизането в сила на концесионния договор може да бъде поставено в зависимост от изпълнението на определени с решението за откриване на процедурата за предоставяне на концесия или с действащото законодателство условия. Изпълнението на условията може да бъде обвързано със срок.

Чл. 67. (1) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Органът, който представлява концедента по концесионния договор, предава обекта на концесията на концесионера в срока и по реда, определени с концесионния договор.

(2) Когато обектът на концесията се управлява от областен управител, предаването се извършва с негово съдействие.

Чл. 67а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) (1) При изпълнение на концесионния договор концесионерът води аналитично счетоводство за предоставяните услуги и за другите стопански дейности, включени в правото на концесионера да експлоатира обекта на концесията.

(2) Годишният финансов отчет на концесионера подлежи на проверка от регистриран одитор по Закона за независимия финансов одит.

Чл. 67б. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) При изпълнение на концесионния договор концесионерът има правата на възложител по смисъла на Закона за устройство на територията и в случаите, когато обектът на концесията и принадлежностите са собственост на държавата, общината или публичноправната организация.

Чл. 67в. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) (1) При изпълнение на концесионния договор се осъществяват мониторинг и контрол на изпълнението на задълженията на страните, както и одит на концесионера.

(2) Страните по концесионния договор са длъжни да осигуряват водене и съхраняване на документацията и защита на информацията във връзка с изпълнението на договора.

(3) Концесионерът осигурява публичност за изпълнението на концесионния договор.

Чл. 68. Органът, който представлява концедента по концесионния договор, представя в Националния концесионен регистър информация по образец за изпълнението на договора по ред, определен в правилника за прилагане на закона.

Раздел IV.

Изменение на концесионния договор

Чл. 69. (1) При последващо възникване на опасност за националната сигурност и отбраната на страната, за околната среда, за човешкото здраве, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред страната по концесионния договор, която е узнала това, е длъжна незабавно да уведоми другата страна.

(2) Когато наличието на обстоятелство по ал. 1 е констатирано от компетентен орган, той незабавно уведомява концедента.

(3) Възникването на обстоятелство по ал. 1 може да бъде основание за изменение или прекратяване на концесионния договор.

Чл. 70. (1) Концесионният договор може да се изменя и/или допълва с допълнително споразумение.

(2) Когато измененията и допълненията са в рамките на решението за откриване на процедура за предоставяне на концесия, на решението за определяне на концесионер и на офертата на концесионера, допълнителното споразумение се сключва с органа, който представлява концедента по концесионния договор.

(3) (Нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Концесионният договор може да се изменя и/или допълва, включително по отношение на обекта на концесията, когато поради непредвидени обстоятелства е станало необходимо възлагането на концесионера на допълнително строителство, което не е включено в концесионния договор, изменение на вида или обема на строителството, включено в концесионния договор, или възлагане управлението на допълнителни услуги от обществен интерес при следните условия:

1. допълнителното строителство или допълнителните услуги не могат технически или икономически да се разделят от предмета на концесионния договор без значителни затруднения за концедента или ако могат да се разделят, са съществено необходими за изпълнението на концесионния договор, и

2. общата стойност на допълнителното строителство или на допълнителните услуги е не повече от 50 на сто от стойността на строителството или услугите съгласно договора, или

3. общата стойност на измененото строителство не намалява или не превишава стойността на строителството в договора с повече от 50 на сто.

(4) (Предишна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Извън случаите по ал. 2 и 3 концесионният договор може да се изменя или допълва само за възстановяване на икономическия баланс на концесията, определен с концесионния договор, в следните случаи:

1. при последващо възникване на опасност за националната сигурност и отбраната на страната, за околната среда, за човешкото здраве, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред;

2. при частично погиване на обекта на концесията или при обективна невъзможност за ползването му по предназначение;
  3. при промяна на законодателството;
  4. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) при възникване на обстоятелство по чл. 65, ал. 3;
  5. в други случаи, определени със закон.
- (5) (Предишна ал. 4 - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) За допълнителното споразумение към концесионен договор за общинска концесия се прилага чл. 64, ал. 2.

Чл. 71. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) (1) В случаите по чл. 70, ал. 3 и 4 всяка от страните може да поиска изменение или допълнение на концесионния договор. Искането се отправя към другата страна с мотивирано предложение.

(2) Отправяне или приемане на предложение за изменение или допълнение на концесионния договор се извършва с мотивирано решение на концедента.

(3) Ако страните не постигнат съгласие относно изменението или допълнението на концесионния договор, страната, поискала изменението, може да предяви иск за изменение или прекратяване на договора.

Чл. 72. (1) (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) При преобразуване на концесионера в срок до три месеца от вписването на преобразуването в търговския регистър правоприменикът на концесионера може да поиска продължаване на концесионния договор с него, като представи доказателства, че не са налице обстоятелствата по чл. 16, ал. 2 - 4, както и че отговаря на другите изисквания, определени със закон и с решението за откриване на процедурата за предоставяне на концесия. Редът за подаване на искането се определя с правилника за прилагане на закона.

(2) Когато в срока по ал. 1 не е подадено искане за продължаване на концесионния договор, той се прекратява по право.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) Когато правоприменикът отговаря на изискванията по ал. 1, концедентът приема решение за продължаване на концесионния договор с правоприменика в двумесечен срок от подаване на искането или от отстраняване на нередовностите по него.

(4) В случай че правоприменикът не отговаря на изискванията на ал. 1, концедентът приема решение за отказ от продължаване на концесионния договор.

(5) Въз основа на решението по ал. 3 органът, който представлява концедента по концесионния договор, сключва договор за продължаването му с правоприменика.

(6) С договора по ал. 5 не могат да се променят условията, правата и задълженията по концесионния договор.

Раздел V.

Прекратяване на концесионния договор

Чл. 73. Концесионният договор се прекратява с изтичането на срока на концесията.

Чл. 74. (1) Преди изтичане на срока на концесията концесионният договор се прекратява, без нито една от страните да дължи предизвестие:

1. с погиване на обекта на концесията - от датата на погиването;
  2. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) при преобразуване на дружеството - концесионер, освен ако не е сключен договор за продължаване на концесионния договор с правоприменика при условията и по реда на чл. 72;
  3. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) при прекратяване на дружеството - концесионер с ликвидация - от датата на прекратяването;
  4. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) при несъстоятелност на концесионера - от датата на влизане в сила на решението за обявяване в несъстоятелност;
  5. (нова - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) при съдебно решение в случаите по чл. 71, ал. 3 - от датата на влизане в сила на решението;
  6. (предишна т. 5 - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) при други основания, предвидени в закон или в концесионния договор - от датата, посочена в тях.
- (2) При прекратяване на договора в случаите по ал. 1, т. 4 държавата, съответно общината, има правата на привилегирован кредитор.

Чл. 75. (1) Концесионният договор може да бъде прекратен едностранно или по взаимно съгласие на страните:

1. при последващо възникване на опасност за националната сигурност и отбраната на страната, за околната среда, за човешкото здраве, за защитените територии, зони и обекти и за обществения ред, или

2. при условия, предвидени в закон или в концесионния договор.

(2) Едностранното прекратяване на концесионния договор от страна на концедента, както и отправянето на предложение или приемането на предложение за прекратяване по взаимно съгласие се извършват с решение на концедента.

Чл. 76. (1) В случаите на неизпълнение на концесионния договор изправната страна може да го прекрати, след като даде на другата страна подходящ срок за изпълнение с предупреждение, че след изтичането на срока ще счита договора за прекратен. Предупреждението се прави писмено по ред и в срокове, определени в договора.

(2) (Нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Концедентът може да прекрати договора, без да дава срок за изпълнение, при неизпълнение от концесионера на условие за осъществяване на концесията или на основно задължение, определено с решението за откриване на процедурата за предоставяне на концесия.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) Когато неизправна страна е концесионерът, действия за прекратяване на концесионния договор се предприемат от органа, който представлява концедента по договора, а прекратяването се извършва с решение на концедента.

Чл. 77. (Изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) С решението на концедента по чл. 75, ал. 2 и по чл. 76, ал. 2 се упълномощава орган, който да го представлява при прекратяването на концесията.

Раздел V.

"а" Недействителност на концесионния договор (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.)

Чл. 77а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) Недействителен спрямо лицата по чл. 95а е

концесионен договор, който е сключен:

1. без обнародване на обявление в "Държавен вестник", или
  2. без публикуване на обявление в "Официален вестник" на Европейския съюз - когато е приложимо, или
  3. без провеждане на процедура за предоставяне на концесия, или
  4. по процедура, която не е допусната от този закон, или
  5. в нарушение на чл. 62, ал. 1 или 2, съчетано с нарушение на този закон, което е засегнало възможността заинтересованото лице да бъде определено за концесионер, или
  6. при наличие на условията по чл. 59а, ал. 1 и въпреки това процедурата за предоставянето на концесията не е била спряна, или
  7. при спряна процедура в нарушение на чл. 59а, ал. 4.
- (2) Не е недействителен договор, който е сключен въз основа на влязло в сила определение за допускане на предварително изпълнение.

Раздел VI.

Последици от прекратяване на концесионния договор или от обявяването му за недействителен (Загл. доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.)

Чл. 78. (1) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) При прекратяване на концесионния договор или при обявяването му за недействителен концесионерът е длъжен да предаде обекта на концесията на комисия, назначена от органа по чл. 77, а в случаите на прекратяване по право - от органа, който представлява концедента по концесионния договор. За предаването и приемането на обекта се съставя протокол, който се подписва от членовете на комисията и от упълномощен представител на концесионера.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Срокът за предаване и/или приемане на обекта на концесията е 30 дни от датата на прекратяване или обявяване на недействителността на концесионния договор, а в случаите на отказ от продължаване на концесионния договор с правоприменик - от датата на отказа.

(3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Когато концесионерът откаже да предаде обекта, както и когато към датата на прекратяване на концесионния договор/обявяването му за недействителен концесионерът е прекратен без правоприменик, комисията по ал. 1 съставя констативен протокол за приемане на обекта. Протоколът е основание за издаване на заповед за изземване на обекта от:

1. областния управител по реда на Закона за държавната собственост;
2. кмета на общината по реда на Закона за общинската собственост.

(4) От датата на приемане на обекта, а в случаите по ал. 3 - от датата на изземването:

1. обектът - държавна собственост, преминава в управление на съответния областен управител или на друго лице, определено с нормативен акт, с акт на Министерския съвет или в акта за държавна собственост;
2. обектът - общинска собственост, преминава в управление на кмета на община;
3. обектът - собственост на публичноправна организация, преминава в нейно владение.

(5) С правилника за прилагане на закона се уреждат съставът на комисията по ал. 1 и финансирането на дейността за опазване и поддържане на обектите през времето на управлението им от областния управител в случаите по ал. 4, т. 1.

Чл. 79. (1) В 14-дневен срок от датата на приемане на обекта органът по чл. 77, а в случаите по чл. 74, ал. 1 - органът, който представлява концедента по концесионния договор,

уведомява концедента и представя информация в Националния концесионен регистър за основанието, датата на прекратяване на договора и датата на приемане на обекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Когато обектът на концесията е държавна собственост, в срока по ал. 1 съответният орган уведомява и министъра на регионалното развитие и благоустройството или областния управител за извършеното приемане на обекта за отбелязване в акта за държавна собственост.

(3) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Уведомяване по ал. 1 се извършва и при обявяване на недействителността на концесионния договор.

Чл. 80. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) (1) При прекратяване на концесионния договор поради изтичането на срока на концесията концесионерът няма право на обезщетение.

(2) При предсрочно прекратяване на концесионния договор по причина, за която концедентът отговаря, концесионерът има право на обезщетение в размер на:

1. сумата на невъзстановените разходи на концесионера за инвестиции в обекта на концесията - когато обектът е собственост на държавата, общината или публичноправната организация;

2. сумата, съответстваща на определената с финансово-икономическия модел норма на възвръщаемост за концесионера за целия срок на договора, намалена със стойността на възстановените разходи за инвестиции в обекта на концесията - когато обектът е собственост на концесионера.

(3) При предсрочно прекратяване на концесионния договор по причина, за която концесионерът отговаря, концедентът:

1. (доп. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) дължи на концесионера обезщетение в размер на сумата от невъзстановените разходи на концесионера за инвестиции в обекта на концесията, намалена със сумата, съответстваща на определената с финансово-икономическия модел норма на възвръщаемост за концесионера за целия срок на договора, но не повече от пазарната стойност на извършените от концесионера инвестиции в обекта на концесията към датата на прекратяване на договора - когато обектът е собственост на държавата, общината или публичноправната организация;

2. не дължи обезщетение на концесионера - когато обектът на концесията е негова собственост.

(4) Възстановяването на разходите на концесионера за инвестиции покрива собствения капитал с норма на възвръщаемост, определена с финансово-икономическия модел, и привлечения капитал с неговата цена.

(5) В случаите по ал. 3, т. 1 концедентът не дължи обезщетение, когато към датата на прекратяването на договора пазарната стойност на обекта на концесията се е намалила спрямо пазарната стойност към датата на сключването на договора и намаляването е резултат от причината, поради която концесионният договор е прекратен.

(6) В случаите по ал. 3, т. 2 концесионерът дължи на концедента възстановяване на сума в размер на възстановените от експлоатацията разходи за инвестиции в обекта на концесията, получени до датата на прекратяване на договора.

(7) При определяне на размера на дължимото обезщетение се вземат предвид размерът на амортизационните отчисления и наличните финансови активи на концесионера.

(8) Независимо от обезщетенията по ал. 2 и 3, с концесионния договор се договарят неустойки за предсрочното му прекратяване.

(9) С концесионния договор се определят сроковете и редът за изплащане на дължимите

обезщетения и неустойки. Обезщетенията по ал. 2 и 3 се изплащат на равни годишни вноски за оставащия период от срока на прекратения договор, когато с договора не е определено друго.

Чл. 80а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) При обявяването на концесионния договор за недействителен всяка от страните трябва да върне на другата всичко, което е получила от нея.

(2) При обявяването на концесионния договор за недействителен концесионерът дължи на концедента и приходите от експлоатацията на обекта на концесията и/или на услугата от обществен интерес.

(3) При обявяването на концесионния договор за недействителен концедентът дължи на концесионера и:

1. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) обезщетение за направените подобрения и приращения при условията на чл. 80;

2. възстановяване на разходите за управление и поддържане на обекта на концесията и/или на услугата от обществен интерес.

(4) Извън случаите по ал. 1 - 3 отношенията между страните се уреждат чрез връщане на паричната равностойност на полученото по договора.

Глава десета. **ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТТА ПО КОНЦЕСИИТЕ**

Чл. 81. (Изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) (1) Паричните постъпления от концесионни плащания за държавни концесии, от неустойки, гаранции, обезщетения и от продажба на документации за участие постъпват като приход по бюджета на съответното министерство или ведомство.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 24 от 2013 г., в сила от 12.03.2013 г.) Когато това е предвидено със закон, част от паричните постъпления от концесионни плащания за държавни концесии се превеждат от съответното министерство или ведомство по бюджетите на общините по местонахождението на обекта на концесията преди приспадане на средствата по ал. 4. Общините отчитат по бюджетите си преведените суми като приходи от концесии.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г.) Разходите за концесионна дейност се предвиждат и финансират чрез бюджетите на съответните разпоредители с бюджет и бюджета на Министерството на финансите.

(4) (Доп. - ДВ, бр. 24 от 2013 г., в сила от 12.03.2013 г., изм. - ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г.) Предвидените по бюджета на Министерството на финансите разходи се извършват и чрез бюджетите на съответните министерства и ведомства въз основа на одобрена от министъра на финансите план-сметка за разходване на средствата и извършване на промени по реда на чл. 109 или 110 от Закона за публичните финанси.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 15 от 2013 г., в сила от 01.01.2014 г., отм. - ДВ, бр. 107 от 2014 г., в сила от 01.01.2015 г.)

(6) Изискванията относно отчетите на министерствата и ведомствата за събраните от тях приходи от концесии и направените от тях разходи се определят с правилника за прилагане на закона.

(7) Ако със закон не е предвидено друго, средствата по ал. 2 се разходват от съответната община след решение на общинския съвет за:

1. финансиране на дейността по общински концесии;

2. изпълнение на дейности и мероприятия по възстановяване на околната среда от вреди, настъпили в резултат на осъществяването на концесионна дейност;

3. капиталови разходи;
4. (нова - ДВ, бр. 24 от 2013 г., в сила от 12.03.2013 г.) финансиране на дейности по енергийна ефективност на общински обекти;
5. (нова - ДВ, бр. 24 от 2013 г., в сила от 12.03.2013 г.) финансиране на общински лечебни заведения с над 50 на сто общинско участие;
6. (нова - ДВ, бр. 24 от 2013 г., в сила от 12.03.2013 г.) съфинансиране по оперативни програми на Европейския съюз;
7. (нова - ДВ, бр. 24 от 2013 г., в сила от 12.03.2013 г.) социални дейности, спорт и култура.

Чл. 82. Паричните постъпления от концесионни плащания за общински концесии се разпределят от общинския съвет.

Глава единадесета.

ОБЖАЛВАНЕ. ИСК ЗА ОБЯВЯВАНЕ НЕДЕЙСТВИТЕЛНОСТТА НА КОНЦЕСИОНЕН ДОГОВОР. ИСК ЗА ПРИСЪЖДАНЕ НА ОБЕЗЩЕТЕНИЯ (ЗАГЛ. ИЗМ. - ДВ, БР. 52 ОТ 2010 Г.)

Чл. 83. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) На обжалване по реда на тази глава подлежи всяко решение на органите по този закон, както и решенията на комисията за провеждане на процедурата по чл. 48, ал. 1, т. 2 и 3. Решенията се обжалват пред Комисията за защита на конкуренцията относно тяхната законосъобразност, включително относно наличието на дискриминационни изисквания относно критериите за подбор или други дискриминационни технически, икономически или финансови условия в обявлението, в документацията за участие или във всеки друг документ, свързан с процедурата за предоставяне на концесията.

(2) Жалба срещу решението за определяне на концесионер може да подава само заинтересован участник в 10-дневен срок от уведомяването му за това решение.

(3) Извън случаите по ал. 2 жалба може да подава всяко заинтересовано лице в 10-дневен срок от уведомяването за съответното решение или от узнаването му по друг начин, но не по-късно от сключването на концесионния договор.

Чл. 84. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) Жалбата срещу решението за определяне на концесионер спира процедурата за предоставяне на концесията до окончателното решаване на спора.

(2) Извън случаите по ал. 1 жалбата не спира процедурата за предоставяне на концесията, освен когато е поискана временна мярка "спиране на процедурата".

Чл. 85. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Жалбата се подава едновременно до Комисията за защита на конкуренцията и до концедента за решение по чл. 39 и по чл. 58, ал. 2, съответно - до органа, който организира провеждането на процедурата. Съответният орган е длъжен в тридневен срок от получаването на жалбата да изпрати в Комисията за защита на конкуренцията становище по нея, подкрепено при необходимост с доказателства.

(2) Жалбата трябва да е написана на български език и да съдържа:

1. наименованието на органа, до който се подава;
2. за жалбоподател - юридическо лице: наименованието, седалището и адреса на

управление и данни за регистрация съгласно законодателството на държавата на неговото установяване, а за жалбоподател - физическо лице: името, адреса и данни за самоличността му;

3. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) наименованието и адреса на органа, чийто акт се обжалва;

4. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) данни за процедурата и за решението, което се обжалва;

5. оплакванията и искането на жалбоподателя;

6. подпис на лицето, което подава жалбата, или на неговия пълномощник.

(3) Към жалбата се прилагат доказателствата, с които жалбоподателят разполага, и документ за платена държавна такса, определена с тарифа, одобрена от Министерския съвет.

(4) До произнасяне на Комисията за защита на конкуренцията с решение по чл. 91 съответният орган може сам да отстрани твърдяното в жалбата нарушение.

(5) Ако жалбата не отговаря на изискванията по ал. 2 и 3, председателят на Комисията за защита на конкуренцията уведомява жалбоподателя и му дава тридневен срок за отстраняване на нередовностите.

(6) Комисията за защита на конкуренцията не образува производство, когато:

1. жалбата е подадена след изтичане на съответния срок по чл. 83;

2. нередовностите не са отстранени в срока по ал. 5;

3. не е представен документ за внесена държавна такса.

(7) В случаите по ал. 6 председателят на Комисията за защита на конкуренцията връща жалбата с разпореждане, което подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в 7-дневен срок от съобщаването.

Чл. 85а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) Когато жалбата е срещу решение за определяне на концесионер, в становището по чл. 85, ал. 1 съответният орган може да поиска допускане на предварително изпълнение за сключването на концесионния договор. Искането се обосновава, включително чрез прилагане на съответни доказателства.

(2) Комисията за защита на конкуренцията допуска предварително изпълнение на решението за избор на концесионер по изключение, когато това се налага, за да се осигури животът и здравето на гражданите, да се защитят особено важни държавни или обществени интереси или ако от закъснението на изпълнението може да последва значителна или труднопоправима вреда.

(3) Не се допуска предварително изпълнение, ако искането се обосновава с икономически интереси, които водят до непропорционални последици, включително с разходите, които са резултат от:

1. отлагане изпълнението на договора;

2. откриването на нова процедура;

3. промяна на концесионера по договора;

4. изплащане на обезщетения и/или други санкции, произтичащи от договора.

Чл. 86. (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) Когато жалбата не е срещу решение за определяне на концесионер, Комисията за защита на конкуренцията може да наложи временна мярка - спиране на процедурата за предоставяне на концесия, ако това е поискано с жалбата.

(2) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по искането след преценка на възможните последици от налагането на временната мярка за всички интереси, които могат да се увредят, включително за обществения интерес. Преценката се извършва въз основа на твърденията по жалбата, становището на съответния орган и доказателствата, приложени от страните.

(3) Комисията за защита на конкуренцията може да не наложи временната мярка, когато отрицателните последици от всички интереси, които могат да се увредят, превишават ползата от нейното налагане.

(4) Произнасянето по временната мярка не обвързва Комисията за защита на конкуренцията при решаване на спора по същество и не засяга останалите искания на жалбоподателя.

Чл. 87. (1) В тридневен срок от постъпване на жалбата или от отстраняване на нередовностите по нея председателят на Комисията за защита на конкуренцията образува производство и определя докладчик.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Когато с жалбата е направено искане за налагане на временна мярка, Комисията за защита на конкуренцията в закрито заседание с определение се произнася по искането в 7-дневен срок от образуването на производството.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Определението за налагане на временната мярка се съобщава на страните и подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в тридневен срок от съобщаването.

(4) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.)

(5) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.)

(6) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.)

(7) Обжалването на определението не спира производството пред Комисията за защита на конкуренцията и изпълнението на наложената временна мярка. Определението на съда е окончателно.

(8) (Отм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.)

Чл. 87а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) Когато е обжалвано решението за определяне на концесионер и концедентът е поискал допускане на предварително изпълнение за сключването на концесионния договор, Комисията за защита на конкуренцията в закрито заседание с определение се произнася по искането в тридневен срок от получаване на искането по чл. 85а, ал. 1.

(2) Определението за допускане сключването на концесионния договор се съобщава на страните по реда на чл. 48а и подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в тридневен срок от съобщаването.

Чл. 87б. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) Когато е образувано производство срещу решение за определяне на концесионер и не е допуснато предварително изпълнение, Комисията за защита на конкуренцията служебно проверява за наличие на висящо производство срещу предходно решение по същата процедура.

(2) Комисията за защита на конкуренцията спира производството, образувано по жалба срещу решение за определяне на концесионер, когато установи висящо производство срещу предходно решение по същата процедура до окончателното решаване на спора по него.

(3) След влизането в сила на решението по жалбите срещу предходни решения по същата процедура производството срещу решението за определяне на концесионер се възстановява служебно или по искане на една от страните.

Чл. 88. (1) Докладчикът проучва обстоятелствата по жалбата, за което се подпомага от администрацията на Комисията за защита на конкуренцията.

(2) В производството пред Комисията за защита на конкуренцията се допускат устни и писмени доказателства и експертни становища.

(3) При използване на експертни становища по ал. 2 сумите за възнаграждения на експертите се внасят предварително от страната, която е поискала експертизата. При назначаване на експертиза по инициатива на Комисията за защита на конкуренцията разносните за възнаграждение на експертите се възлагат на:

1. жалбоподателя - когато жалбата е оставена без уважение или производството е прекратено;

2. съответния орган - в случаите по чл. 91, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 2 и когато жалбата е оттеглена поради отстраняване на твърдяното в нея нарушение по чл. 85, ал. 4.

(4) Страните в производството, държавните органи и длъжностните лица са длъжни да оказват съдействие на Комисията за защита на конкуренцията при изпълнение на възложените ѝ със закона задължения.

(5) Доказателствата, събрани в производството пред Комисията за защита на конкуренцията, не могат да бъдат разгласявани, ако представляват производствена, търговска или друга защитена със закон тайна. Когато в тях се съдържат данни, представляващи класифицирана информация, се прилага редът, предвиден в Закона за защита на класифицираната информация.

(6) След приключване на проучването на страните се дава възможност да се запознаят със събраните по преписката доказателства.

(7) Страните са длъжни да представят всичките си доказателства най-късно в деня преди заседанието по разглеждане на жалбата.

Чл. 89. (1) След приключване на проучването докладчикът представя преписката на председателя на Комисията за защита на конкуренцията, който насрочва открито заседание за разглеждането ѝ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 59 от 2007 г., в сила от 01.03.2007 г.) Страните се призовават по реда на Гражданския процесуален кодекс. При призоваването не се прилага правилото на чл. 56, ал. 3 от Гражданския процесуален кодекс.

(3) Страните могат да ползват адвокатска защита.

Чл. 90. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 73 от 2011 г., в сила от 21.10.2011 г.) Заседанията са редовни, когато присъстват най-малко четирима от членовете на Комисията за защита на конкуренцията.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 73 от 2011 г., в сила от 21.10.2011 г.) Комисията за защита на конкуренцията постановява решения и определения с явно гласуване и с мнозинство от 4 гласа. В случай че на заседанието присъстват по-малко от 7 членове, решението се постановява само ако за него са гласували най-малко 4 от членовете на комисията.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2008 г.) Член на комисията не може да участва в производството по проучване по този закон, когато е заинтересован от изхода му или когато са налице основателни съмнения в неговата безпристрастност. Членът на комисията се отвежда по свой почин или по искане на страните.

(4) Заседанието започва с решаване на предварителните въпроси относно редовността на процедурата.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 102 от 2008 г.)

(6) На страните в производството могат да се задават въпроси по ред, определен от председателя на Комисията за защита на конкуренцията.

(7) Когато счете, че обстоятелствата по жалбата са изяснени, председателят предоставя възможност на страните за становища.

(8) След изясняване на спора от фактическа и правна страна председателят закрива заседанието.

Чл. 91. (1) Комисията за защита на конкуренцията в закрито заседание постановява решение, с което:

1. оставя жалбата без уважение, или

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) отменя незаконосъобразното решение и със задължителни указания връща преписката на органа за продължаване на процедурата за предоставяне на концесия от последното законосъобразно решение или действие, или

3. (нова - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) обявява нищожността на решението.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Когато е обжалвано решението за определяне на концесионер и е допуснато предварително изпълнение, Комисията за защита на конкуренцията:

1. оставя жалбата без уважение, или

2. установява незаконосъобразността на решението.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) В случаите по ал. 2, т. 2 сключеният концесионерен договор запазва действието си, а заинтересованите участници имат право да търсят обезщетение по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Решението на Комисията за защита на конкуренцията е писмено и съдържа:

1. наименованието на органа, който го е издал;

2. мотиви;

3. диспозитивна част;

4. пред кой орган и в какъв срок решението може да се обжалва.

(5) Член на Комисията за защита на конкуренцията, който не е съгласен с решението, го подписва с особено мнение, което се прилага към решението.

Чл. 92. (1) Комисията за защита на конкуренцията се произнася по жалбата в двумесечен срок от образуване на производството.

(2) Решението заедно с мотивите се изготвя и обявява най-късно в 14-дневен срок от произнасянето по жалбата.

Чл. 93. (1) Комисията за защита на конкуренцията с определение прекратява производството:

1. когато жалбата е недопустима;

2. когато жалбоподателят - физическо лице, е починал или юридическото лице е прекратено без правоприменик;

3. при оттегляне на жалбата.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Определението по ал. 1 се съобщава на страните по реда на чл. 48а и подлежи на обжалване пред тричленен състав на Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Чл. 94. За всички неуредени въпроси относно процедурата по обжалване пред Комисията за защита на конкуренцията се прилага административнопроцесуалният ред за оспорване на административни актове.

Чл. 95. (1) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Решението на Комисията за защита на конкуренцията по чл. 91 се съобщава на страните по реда на чл. 48а и подлежи на обжалване по реда на чл. 93, ал. 2.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Върховният административен съд се произнася в срок до два месеца от получаване на жалбата и решението му е окончателно.

Чл. 95а. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) Обявяване недействителността на концесионен договор може да иска:

1. всяко заинтересовано лице в случаите по чл. 77а, ал. 1, т. 1 - 4;
2. всеки заинтересован участник в случаите по чл. 77а, ал. 1, т. 5;
3. всяко заинтересовано лице, съответно заинтересован участник в зависимост от етапа, на който е била процедурата към момента на уведомяването на Европейската комисия - в случаите по чл. 77а, ал. 1, т. 6 и 7.

(2) Искът по ал. 1 се предявява по реда на Гражданския процесуален кодекс.

(3) Срокът за подаване на иск за обявяване недействителност на концесионен договор е до два месеца от вписването на договора в Националния концесионен регистър или от узнаването, но не по-късно от една година от сключването на договора.

Чл. 95б. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) Всяко заинтересовано лице може да подаде иск за обезщетение за вреди, претърпени в резултат на нарушение на този закон при провеждане на процедура за предоставяне на концесия.

(2) Искът по ал. 1 се предявява при условията и по реда на чл. 203, ал. 1, чл. 204, ал. 1, 3 и 4 и чл. 205 от Административнопроцесуалния кодекс.

Глава единадесета "а".

АЛТЕРНАТИВНИ САНКЦИИ (НОВА - ДВ, БР. 52 ОТ 2010 Г.)

Чл. 95в. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Когато концесионният договор е сключен след допуснатото предварително изпълнение, с решението по чл. 91, ал. 2, т. 2 Комисията за защита на конкуренцията, съответно Върховният административен съд налага на органа санкция, наричана "алтернативна санкция", в размер 5 на сто от по-високата от прогнозираните стойности на инвестицията за срока на концесията или на приходите от експлоатацията на обекта на концесията и/или на услугата от обществен интерес за срока на концесията.

Чл. 95г. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) (1) Санкцията по чл. 95в се налага на органа, сключил концесионния договор, и когато няма нарушение на процедурата за предоставяне на концесията, но договорът е сключен в нарушение на чл. 62, ал. 1 или 2.

(2) В случаите по ал. 1 санкцията се налага с решението по чл. 91, ал. 1, т. 1, когато нарушението на чл. 62, ал. 1 или 2 е установено до приключване на производството по обжалването.

(3) Когато нарушението на чл. 62, ал. 1 или 2 е установено след приключване на производството по обжалването, санкцията се налага в ново производство пред Комисията за защита на конкуренцията, образувано по реда на глава единадесета по иск на заинтересовано

лице.

Чл. 95д. (Нов - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Санкциите по тази глава се заплащат от бюджета на органа, на който са наложени.

Глава единадесета "б".

ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА ДЪРЖАВАТА (НОВА - ДВ, БР. 50 ОТ 2008 Г., В СИЛА ОТ 01.03.2008 Г., ПРЕДИШНА ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА "а" - ДВ, БР. 52 ОТ 2010 Г.)

Чл. 95е. (1) (Нов - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 01.03.2008 г., предишен текст на чл. 95а, изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) По дела, които се отнасят до изпълнение на концесионни договори, държавата се представлява от органа, определен с решението на Министерския съвет по чл. 59, ал. 3.

(2) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) По дела, които се отнасят до прекратяване на концесионни договори, концедентът се представлява от органа, определен по реда на чл. 77.

Глава дванадесета.

НАЦИОНАЛЕН КОНЦЕСИОНЕН РЕГИСТЪР

Чл. 96. (1) Министерският съвет поддържа [Национален концесионен регистър](#), в който се вписват данни за всички концесии.

(2) Към Националния концесионен регистър се води публичен архив, в който се съхраняват досиетата по всички предоставени концесии.

(3) Националният концесионен регистър е публичен и до него се осигурява достъп чрез [Интернет](#).

Чл. 97. (1) Националният концесионен регистър съдържа партида за всяка концесия със следните данни:

1. идентификационен номер на вписването;
2. вида на концесията;
3. решенията за откриване на процедурата за предоставяне на концесия, за определяне на концесионер, както и всички следващи решения по предоставената концесия;
4. обявлението по чл. 41;
5. предмета и обекта на концесията;
6. индивидуализация на обекта на концесията;
7. срока на концесията;
8. датата на сключване и датата на влизане в сила на концесионния договор;
9. наименованието, седалището, адреса на управление, представителството и регистрации на концесионера;
10. органа, сключил концесионния договор и представляващ концедента по договора, и органа, който осъществява контрол по изпълнението на договора за концесия;
11. основното съдържание на концесията:
  - а) основните права и задължения на страните по договора;
  - б) видът и размерът на отговорността за неизпълнение на задълженията по договора;
  - в) основанията за предсрочно прекратяване на договора и правата на изправната страна;
12. датата, основанието и акта за прекратяване на концесионния договор, а при

прекратяване по чл. 74 - датата и основанието за прекратяване;

13. забележки по вписаните обстоятелства.

(2) По партидата на всяка концесия се включват и всички промени относно вписаните данни.

Чл. 98. В досиетата към архива на Националния концесионен регистър се съхраняват оригинали на концесионните договори, на допълнителните споразумения и на приложенията към тях, както и:

1. копия от актовете по чл. 97, ал. 1, т. 3;

2. оригинали или надлежно заверени копия от документите, удостоверяващи данни по чл. 97, ал. 1.

Чл. 99. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) В 14-дневен срок от сключването на концесионен договор длъжностно лице, определено от съответния орган, представляващ концедента по концесионния договор, е длъжно да представи в Националния концесионен регистър:

1. концесионния договор и другите документи по чл. 98;

2. електронен формуляр, попълнен с данните по чл. 97, ал. 1.

(2) В 14-дневен срок от настъпване на промени относно вписани данни в Националния концесионен регистър съответният орган е длъжен да представи в регистъра:

1. документа, с който се удостоверява промяната на вписаните данни в Националния концесионен регистър;

2. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) електронен формуляр, попълнен с данните за промяната.

(3) В 30-дневен срок от падежа на концесионно плащане съответният орган е длъжен да представи в Националния концесионен регистър електронен формуляр, попълнен с данни за плащането.

Чл. 100. (1) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) В 14-дневен срок от приключването или прекратяването на процедура за предоставяне на концесия длъжностно лице, определено от органа, който организира провеждането на процедурата, представя в Националния концесионен регистър писмен отчет за процедурата, който съдържа следната информация:

1. органа, провел процедурата за определяне на концесионер - наименование, адрес;

2. вида на концесията;

3. местонахождението на обекта на концесията;

4. (отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

5. описанието и обема на услугите и/или стопанските дейности, които концесионерът може да извършва във връзка с концесията;

6. (отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

7. (отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

8. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) наименованието и националността на участника, класиран на първо място;

9. (отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

10. стойността на задълженията на концесионера за:

а) строителство;

б) други инвестиции;

в) разходи за управление;

г) разходи за поддръжка;

11. дата на приключване, съответно прекратяване, на процедурата;

12. основание за прекратяване на процедурата.

(2) Въз основа на отчетите по ал. 1 Министерският съвет изработва статистически отчет, който при поискване се представя на Европейската комисия. При необходимост към статистическия отчет се прилагат отчетите по ал. 1 или основните им характеристики.

(3) Отчетите по ал. 1 и 2 са публични.

(4) С правилника за прилагане на закона се определя формата на отчетите по ал. 1 и 2 и на електронните формуляри по чл. 99. С правилника се определя и друга информация, която се включва в отчетите по ал. 1 и 2.

Чл. 101. Редът за водене на Националния концесионен регистър и за поддържане на архива към него се определя с правилника за прилагане на закона.

Глава тринадесета. СЪГЛАСУВАНЕ И КОНТРОЛ

Чл. 102. Общ контрол по изпълнението на закона, включително последващ контрол по провеждане на процедурите за предоставяне на концесии, се осъществява от Сметната палата и от органите на Агенцията за държавна финансова инспекция в съответствие с тяхната компетентност.

Чл. 103. Органите по чл. 19 изпращат за становище преди внасянето им за разглеждане от концедента:

1. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) проектите на решения на Министерския съвет - на министерствата, на специализираната администрация на Министерския съвет и на председателя на Държавна агенция "Национална сигурност", а проектите на решения за откриване на процедура за предоставяне на концесия, както и проектите на решения за техните изменения и/или допълнения - и на областния управител и на кмета на общината по местонахождението на обекта на концесията;

2. (изм. и доп. - ДВ, бр. 109 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) проектите на решения на общинския съвет за откриване на процедура за предоставяне на концесия, както и проектите на решения за техните изменения и/или допълнения - на областния управител, както и на министъра на отбраната, министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция "Национална сигурност", относно обстоятелствата по чл. 12, ал. 2;

3. проектите на решения на органа по чл. 19, ал. 3 - на органа, който упражнява правата на собственост върху капитала или който упражнява пряко или непряко доминиращо влияние върху концедента - за обществените концесии.

Чл. 104. Областният управител упражнява контрол на решенията на общинския съвет за откриване на процедура за предоставяне на концесия, както и на решенията за техните изменения и/или допълнения.

Чл. 105. (1) Органът, който организира контрола по изпълнението на концесионния договор, определя длъжностни лица от съответната администрация и назначава комисии, на които

възлага текущия контрол по изпълнение на сключените концесионни договори.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2009 г.) В състава на комисиите по ал. 1 за държавните концесии задължително се включват представители на съответната администрация, както и представители на специализираната администрация на Министерския съвет, на Министерството на финансите и представители на други ведомства, имащи отношение към предмета на контролираните концесии.

(3) Функциите на лицата и комисиите по ал. 1, както и редът за осъществяване на контрола, се определят с правилника за прилагане на закона.

Глава четирнадесета. **АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

Чл. 106. (1) Физическо или юридическо лице, което ползва обект от обществен интерес без законно основание, се наказва с глоба, съответно имуществена санкция, в размер от 5000 до 50 000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Длъжностно лице, което не изпълни задължение по чл. 99 или 100, се наказва с глоба от 1000 до 2000 лв.

(3) Който извърши деяние, с което се нарушава процедура за определяне на концесионер по този закон и по правилника за прилагането му, се наказва с глоба от 1000 до 5000 лв., ако деянието не представлява престъпление.

(4) Лице, което наруши изискването за конфиденциалност по чл. 52, се наказва с глоба от 1000 до 2500 лв.

(5) (Нова - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Орган, който не изпълни задължение по глава осма "а", се наказва с имуществена санкция от 1000 до 5000 лв.

(6) (Предишна ал. 5 - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Когато нарушение по ал. 1 - 4 бъде извършено отново, на нарушителя се налага глоба, съответно имуществена санкция, в размера на първоначално наложената, умножен по поредността на съответното нарушение.

Чл. 107. (1) Наказателните постановления се издават за нарушение по:

1. член 106, ал. 1 - от органа, който управлява обекта;

2. член 106, ал. 2 - от главния секретар на Министерския съвет или от оправомощено от него длъжностно лице;

3. член 106, ал. 3:

а) (доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) от органите на Агенцията за държавна финансова инспекция - в случаите, когато нарушението е извършено от орган по чл. 19, ал. 1 - 4 и от орган по чл. 106, ал. 5;

б) от органа, назначил комисията, или от упълномощено от него длъжностно лице - в останалите случаи.

(2) Актовете за установяване на нарушенията се съставят от длъжностни лица, определени от съответния орган по ал. 1.

Чл. 108. Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършва по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 109. (1) При неизпълнение на влязло в сила решение или определение на Комисията за защита на конкуренцията по този закон, или на задължение на страна в производството по чл. 88, ал. 4, Комисията за защита на конкуренцията налага:

1. на юридически лица и еднолични търговци - имуществена санкция от 5000 лв. до 100 000 лв.;

2. на физически лица - глоба от 500 лв. до 5000 лв.

(2) Актове за нарушенията не се съставят, а имуществените санкции и глобите се налагат с решение на Комисията за защита на конкуренцията, което подлежи на обжалване пред Върховния административен съд.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) Имуствените санкции, алтернативните санкции и глобите по влезли в сила решения на Комисията за защита на конкуренцията подлежат на събиране по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Добив" е отделянето на природно богатство и придобиването на собственост върху отделената субстанция, включително върху технологичните отпадъци от отделянето.

2. "Доминиращо влияние" е влиянието на едно лице върху юридическо лице, когато първото:

а) притежава мажоритарния дял от капитала на юридическото лице;

б) притежава блокираща квота в капитала на юридическото лице, или

в) може да назначава повече от половината от членовете на управителните или контролните органи на юридическото лице.

3. (отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

4. (отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

5. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) "Законодателство на държавата, в която участникът е установен" е:

а) за физическите лица - отечественото им право по смисъла на чл. 48 на Кодекса за международното частно право;

б) за юридическите лица - правото на държавата, определено съгласно чл. 56 на Кодекса за международното частно право;

в) за обединенията, които не са юридически лица - правото на държавата, в която са регистрирани или учредени.

5а. (нова - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) "Заинтересовано лице" е всяко лице:

а) което има или е имало интерес от сключването на концесионния договор;

б) на което е нанесена или рискува да бъде нанесена вреда от твърдяно нарушение в процедурата за предоставяне на концесията, и

в) което не е отстранено окончателно от процедурата, ако е придобило качеството на участник.

5б. (нова - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) "Заинтересован участник" е участник, за който са налице едновременно следните условия:

а) офертата му и/или банковата гаранция за участие не са с изтекъл срок на валидност;

б) не е преустановил участието си в процедурата чрез оттегляне на офертата си;

в) не е отстранен окончателно от процедурата за предоставяне на концесията с влязло в сила решение.

6. "Историческа цена" е цената на придобиване, определена в концесионния договор.

7. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.)

8. (отм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.)

9. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.)

"Принадлежност" е прилежащата инфраструктура по смисъла на § 5, т. 31 от допълнителните разпоредби на Закона за устройство на територията и всяка друга самостоятелна вещ, които осигуряват безпрепятственото и нормалното функциониране на обекта на концесията или предоставянето на услугата от обществен интерес, както и имоти извън обекта на концесията, необходими за извършване на други стопански дейности, без да е необходимо физически да са свързани с обекта на концесията.

10. (доп. - ДВ, бр. 52 от 2010 г.) "Природни богатства" са минералните води, горите, подземните богатства и биологичните, минералните и енергийните ресурси, включително на континенталния шелф и в изключителната икономическа зона.

11. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) "Публичноправна организация" е понятието, определено в Закона за обществените поръчки.

12. (изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) "Разширение на обекта на концесията" е разширение на концесионната площ, строителство на допълнителен строеж и/или пристрояване или надстрояване на съществуващ строеж.

13. (изм. - ДВ, бр. 41 от 2007 г.) "Реконструкция на обекта на концесията" е концесия за строителство, свързана с възстановяване, замяна на конструктивни елементи, основни части, съоръжения или инсталации и изпълнението на нови такива, с които се увеличават носимоспособността, устойчивостта и трайността на обекта на концесията или на части от него; реконструкция е и рехабилитацията на части от елементите на пътната, транспортната, електронната съобщителна, енергийната, водоснабдителната, канализационната и хидромелиоративната инфраструктура.

14. (изм. - ДВ, бр. 52 от 2010 г., изм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г., изм. - ДВ, бр. 13 от 2016 г., в сила от 15.04.2016 г.) "Свързани лица" са:

а) роднини по права линия без ограничение;

б) роднини по сребрена линия до четвърта степен включително;

в) роднини по сватовство - до втора степен включително;

г) съпрузи или лица, които се намират във фактическо съжителство;

д) съдружници;

е) лицата, едното от които участва в управлението на дружеството на другото;

ж) дружество и лице, което притежава повече от 5 на сто от дяловете или акциите, издадени с право на глас в дружеството.

Не са свързани лица дружество, чийто капитал е 100 на сто държавна или общинска собственост, и лице, което упражнява правата на държавата, съответно на общината в това дружество.

15. "Строеж" е резултатът от извършване едновременно на наземно и високо строителство, който представлява обект на концесия и който може да се въведе в експлоатация, за да изпълнява самостоятелна икономическа или техническа функция.

16. (изм. - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) "Строителство" е изпълнение в съответствие с изискванията на концедента на:

а) строеж;

б) строителни и монтажни работи по смисъла на приложение № 1 към Закона за обществените поръчки, или

в) дейности по изграждане на строеж.

17. "Търговец" е всяко лице, което е признато за търговец от законодателството на държавата, в която е установено.

18. "Участник" е физическо или юридическо лице или обединение от такива, което е

представило оферта.

19. (нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г., отм. - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.)

20. (нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) "Наличност на услугата от обществен интерес" е управлението на услугата в съответствие с концесионния договор.

21. (нова - ДВ, бр. 67 от 2008 г.) "Ведомство" е всяко от ведомствата по § 2 от допълнителните разпоредби на Закона за държавната собственост.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Този закон отменя Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 92 от 1995 г.; бр. 16 от 1996 г. - Решение № 2 на Конституционния съд от 1996 г., изм., бр. 44 от 1996 г., бр. 61 и 123 от 1997 г., бр. 93 от 1998 г., бр. 23, 56, 64 и 67 от 1999 г., бр. 12, 64 и 97 от 2000 г., бр. 28 и 63 от 2002 г., бр. 24, 80 и 104 от 2004 г.).

§ 3. Когато към датата на влизане в сила на този закон има прието решение на Министерския съвет по чл. 7, ал. 1 от отменения Закон за концесиите или решение на общински съвет по отменения с § 16, т. 3чл. 71, ал. 1, т. 1 от Закона за общинската собственост, процедурата се довършва по досегашния ред.

§ 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) В случаите по § 17а от преходните и заключителните разпоредби на Закона за приватизация и следприватизационен контрол, в срок до 31 март 2007 г. съответните министри внасят предложение за предоставяне на концесия на дружество, което след приватизацията си, но не по-късно от 30 септември 2003 г. е подало заявление за получаване на концесия пред държавен орган. Когато след приватизацията си дружеството е преобразувано по реда на глава шестнадесета от Търговския закон или предприятието му е прехвърлено по реда на чл. 15 от Търговския закон, концесията се предоставя на правоприемника на дружеството или на приобретателя на предприятието. Концесията се предоставя без търг или конкурс по реда на отменения Закон за концесиите.

(2) (Нова - ДВ, бр. 53 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.) Права по ал. 1 имат и търговски дружества или техни правоприемници, които са имали право, но са подали заявление пред държавен орган след срока по § 17а, ал. 1, изречение второ от преходните и заключителните разпоредби на Закона за приватизация и следприватизационен контрол и не по-късно от 30 юни 2004 г.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 53 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.) При внасяне на предложение за предоставяне на концесия по ал. 2 съответният министър може да не приложи анализите по чл. 6, ал. 3 на отменения Закон за концесиите. С предложението си министърът мотивира условията и основните права и задължения по предлаганата концесия.

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 53 от 2006 г., в сила от 01.07.2006 г.) Концесията се предоставя при условията и по реда на § 17а, ал. 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за приватизация и следприватизационен контрол и при спазване на следните допълнителни условия:

1. изплащане от концесионера на законната лихва върху дължимото концесионно възнаграждение за периода от прехвърлянето на собствеността по приватизационния договор до сключването на концесионния договор;

2. определяне размера на концесионното възнаграждение въз основа на утвърдена

методика или на независима експертна оценка, гарантираща пазарно ниво на концесионното възнаграждение.

§ 4а. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) В срок до 31 март 2007 г. на приватизирано държавно или общинско предприятие, което към датата на сключване на приватизационния договор е извършвало добив, както и на купувача на обособена част от приватизирано държавно или общинско предприятие, която е технологично пряко свързана с ползването на подземни богатства, съответно на техни правоприемници, съответните министри внасят предложение за предоставяне на концесия за добив на подземни богатства по чл. 2 от Закона за подземните богатства при условията и по реда на § 4, ал. 1 - 4.

§ 4б. (Нов - ДВ, бр. 105 от 2006 г.) (1) В срок до 31 март 2007 г. лицата или техните правоприемници, на които по реда на Закона за възстановяване собствеността върху одържавени недвижими имоти е възстановена собствеността върху недвижим имот и чието ползване по предназначение е пряко свързано с добив на подземни богатства по чл. 2 от Закона за подземните богатства, подават заявление пред компетентния министър за получаване на концесия без търг или конкурс по реда на отменения Закон за концесиите.

(2) Със заявлението по ал. 1 лицата представят и анализите по чл. 8 от отменения Правилник за прилагане на отменения Закон за концесиите (обн., ДВ, бр. 111 от 1995 г.; изм., бр. 15 от 1997 г., бр. 39 от 1998 г., бр. 27 от 2002 г., бр. 13 и 101 от 2004 г., бр. 10, 78, 83 и 96 от 2005 г.; отм., бр. 54 от 2006 г.).

(3) В тримесечен срок от подаване на заявлението по ал. 1 компетентният министър внася в Министерския съвет предложение за предоставяне на концесия без търг или конкурс на търговското дружество, в което лицата, чиято собственост е възстановена, или техните правоприемници притежават целия капитал, при условие че за подземното богатство, посочено в заявлението, не е предоставено разрешение за търсене или проучване, или не е регистрирано търговско откритие, или не е предоставена концесия за добив от трето лице.

(4) Концесионният договор влиза в сила от датата на сключването му.

(5) По реда на ал. 1 - 3 се предоставя концесия и в случаите по § 2 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за подземните богатства. В тези случаи концесионният договор влиза в сила от 15 март 1999 г. За периода от влизане в сила на концесионния договор до неговото сключване концесионерът дължи концесионно плащане, заедно със законната лихва за забава, освен ако не докаже плащането на кариерна такса по Закона за местните данъци и такси.

(6) Когато запасите на подземното богатство, посочено в заявлението по ал. 1, не са заведени в Националния баланс на запасите, на заявителя, съответно на лицата по ал. 3 се издава разрешение за търсене и проучване със срок до 6 месеца, след което концесията се предоставя по реда на Закона за подземните богатства.

§ 5. В Закона за висшето образование (обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.; изм., бр. 28 от 1996 г., бр. 56 от 1997 г.; попр., бр. 57 от 1997 г.; изм., бр. 58 от 1997 г., бр. 60 и 113 от 1999 г., бр. 54 от 2000 г., бр. 22 от 2001 г., бр. 40 и 53 от 2002 г., бр. 48 и 70 от 2004 г., бр. 77, 83 и 103 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г.) в чл. 89 ал. 3 се изменя така:

"(3) Обособени части от недвижимите имоти по ал. 2 могат да се отдават под наем при условията и по реда на Закона за държавната собственост."

§ 6. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г., бр. 18, 77 и 94 от 2005 г., бр. 29 и 30 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 10, ал. 1 т. 3 се изменя така:

"3. министъра на икономиката и енергетиката - за хидроенергийни системи и обекти;"

2. В чл. 20 ал. 3 и 4 се отменят.

3. В чл. 21 ал. 4 и 5 се изменят така:

"(4) Обосновката на концесията по чл. 21 от Закона за концесиите за минерални води - публична общинска собственост, се изработва съгласно утвърдени от Министерството на околната среда и водите методически указания за изготвянето на обосновка за предоставяне на концесия за минерални води.

(5) Предложението на кмета на общината по чл. 38, ал. 1 от Закона за концесиите се съгласува с министъра на околната среда и водите по отношение на параметрите на концесията и условията за охрана и мониторинг на минералната вода."

4. В чл. 40 т. 3 се отменя.

5. Член 47 се изменя така:

"Чл. 47. (1) Концесия за добив на минерални води - изключителна държавна собственост, се предоставя при условията и по реда на Закона за концесиите.

(2) Концесия за добив на минерални води се предоставя, когато водоползването е с търговска цел и е предназначено за:

1. бутилиране на натурална минерална вода и/или газирани и други напитки, в състава на които се включва минерална вода;

2. извличане на ценни вещества;

3. добив на хидрогеотермална енергия.

(3) Концесия за добив на минерални води се предоставя при отчитане потребностите на лечебните заведения за болнична помощ и на общото водоползване за пиене и водоналиване.

(4) При предоставяне на концесия за добив на минерална вода - изключителна държавна собственост, част от концесионното плащане, не по-малка от 30 на сто, определена с решението на Министерския съвет за откриване на процедура за предоставяне на концесия, се заплаща от концесионера на общината, на територията на която се учредява концесионното право."

6. Създава се чл. 47а:

"Чл. 47а. Концесия за строителство или концесия за услуга за водностопански системи и съоръжения и за свързаните с водни обекти, както и за хидротехнически, хидроенергийни, хидромелиоративни, водоснабдителни и канализационни системи и съоръжения се предоставя при условията и по реда на Закона за концесиите."

7. В чл. 49, ал. 3 т. 2 се изменя така:

"2. концесия;"

8. В чл. 63, ал. 1 т. 2 се изменя така:

"2. водоползването и/или ползването се иска за частен воден обект или за обект, предоставен на концесия;"

9. Член 95 се изменя така:

"Чл. 95. Когато се открива процедура за предоставяне на концесия за водностопанска система с комплексно предназначение, подготовителните действия се извършват съгласувано, а предложенията по чл. 38, ал. 1 от Закона за концесиите се правят едновременно от компетентните министри, ако са различни."

10. В чл. 96а:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Концесия за водностопански системи и съоръжения, които са държавна или смесена държавно-общинска собственост и принадлежат към единна технологична система или имат

единна система на управление на територията на повече от една община, се предоставя от Министерския съвет по реда на Закона за концесиите.";

б) алинея 9 се изменя така:

"(9) Представителите на общините по ал. 7 участват в подготовката на проекта на концесионен договор."

11. Член 98 се изменя така:

"Чл. 98. При предоставяне на концесия за добив на минерални води - изключителна държавна собственост и публична общинска собственост, областните управители и кметовете на общини предприемат необходимите мерки за реализиране на концесията съобразно своята компетентност."

12. Член 100 се отменя.

13. В чл. 101, ал. 1 думите "решението на Министерския съвет за предоставяне на концесия" се заменят с "решението на Министерския съвет за откриване на процедура за предоставяне на концесия".

14. Член 102 се отменя.

15. В чл. 151, ал. 2, т. 1, буква "б" след думите "концесия за" се добавя "добив на минерални".

16. В чл. 182, ал. 1 т. 2 се изменя така:

"2. министрите по чл. 10, ал. 1, т. 1, 2 и 3, които сключват концесионния договор;"

17. В чл. 195 ал. 2 се отменя.

§ 7. В Закона за горите (обн., ДВ, бр. 125 от 1997 г.; изм., бр. 79 и 133 от 1998 г., бр. 26 от 1999 г., бр. 29 и 78 от 2000 г., бр. 77, 79 и 99 от 2002 г. и бр. 16 и 107 от 2003 г., бр. 72 и 105 от 2005 г., бр. 29 и 30 от 2006 г.) чл. 16 се изменя така:

"Чл. 16. (1) Учредяване право на ползване и сервитути върху гори и земи от горския фонд - частна държавна собственост, с площ над 100 декара, се извършва от Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и горите, а до 100 декара - от министъра на земеделието и горите по предложение на началника на Националното управление по горите. Предложенията се съгласуват с министъра на околната среда и водите. Правото на ползване се учредява за срок не по-дълъг от 30 години.

(2) Учредяване на сервитути за изпълнение на проекти на техническата инфраструктура върху гори и земи от горския фонд - публична държавна собственост, се извършва от Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и горите за срока на експлоатация на инфраструктурния обект.

(3) Безвъзмездно право на ползване по ал. 1 може да се учреди с разпореждане на Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и горите само за обекти, непосредствено свързани с националната сигурност и с отбраната на страната, или за други особено важни държавни нужди.

(4) Безвъзмездно право на ползване по ал. 1 се предоставя с разпореждане на Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието и горите и министъра на образованието и науката на държавни училища, на научни институти и на юридически лица на бюджетна издръжка, които провеждат обучение или извършват научна дейност, свързани с управлението, стопанисването, устройството и опазването на горите.

(5) Право на ползване върху гори и земи от горския фонд може да се учреди за:

1. извършване на дейности, свързани с търсене и проучване на подземни богатства по реда на Закона за подземните богатства;

2. разполагане на преместваеми обекти, които не са трайно свързани с терена, за извършване на търговски и други обслужващи дейности;

3. извършване на дейности, свързани с дълготраен и краткотраен отдих, физическа култура, спорт и туризъм, за които не се изисква застрояване по смисъла на чл. 12, ал. 1 от Закона за устройство на територията.

(б) Сервитут върху гори и земи от горския фонд може да се учреди за:

1. прокарване на телефонни, телеграфни, радиосъобщителни и други линии;

2. подземни водопроводи със сечение до 1500 мм, канализации, кабели и други елементи на техническата инфраструктура.

(7) С решение на общинския съвет може да се учредява право на ползване и сервитути върху площи от общинския горски фонд.

(8) Собственикът запазва правото на собственост върху дървесината от предоставените площи."

§ 8. В Гражданския процесуален кодекс (обн., Изв., бр. 12 от 1952 г.; изм., бр. 92 от 1952 г., бр. 89 от 1953 г., бр. 90 от 1955 г., бр. 90 от 1956 г., бр. 90 от 1958 г., бр. 50 и 90 от 1961 г.; попр., бр. 99 от 1961 г.; изм., ДВ, бр. 1 от 1963 г., бр. 23 от 1968 г., бр. 27 от 1973 г., бр. 89 от 1976 г., бр. 36 от 1979 г., бр. 28 от 1983 г., бр. 41 от 1985 г., бр. 27 от 1986 г., бр. 55 от 1987 г., бр. 60 от 1988 г., бр. 31 и 38 от 1989 г., бр. 31 от 1990 г., бр. 62 от 1991 г., бр. 55 от 1992 г., бр. 61 и 93 от 1993 г., бр. 87 от 1995 г., бр. 12, 26, 37, 44 и 104 от 1996 г., бр. 43, 55 и 124 от 1997 г., бр. 21, 59, 70 и 73 от 1998 г., бр. 64 и 103 от 1999 г., бр. 36, 85 и 92 от 2000 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 105 и 113 от 2002 г., бр. 58 и 84 от 2003 г., бр. 28 и 36 от 2004 г., бр. 38, 42, 43, 79, 86, 99 и 105 от 2005 г., бр. 17 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 18 се създава ал. 5:

"(5) По дела, които се отнасят до изпълнение и прекратяване на концесионни договори, държавата се представлява от министър, определен с решението на Министерския съвет по чл. 58, ал. 2 от Закона за концесиите."

2. В чл. 237 се създава буква "м":

"м) концесионни договори относно съдържащите се в тях задължения за концесионни плащания и задължения за предаване на обекта на концесията."

3. В чл. 242, ал. 2 след думите "букви "е" до "з" се добавя "и буква "м".

4. В чл. 243:

а) създава се нова ал. 2:

"(2) Изпълнителният лист по чл. 237, буква "м" се издава въз основа на:

1. искане от страна на органа, който представлява концедента по концесионния договор;

2. заверен препис от сключения договор, и

3. писмена покана до концесионера за доброволно изплащане на вземането или за предаване на обекта на концесията с достоверна дата на приемането.";

б) досегашната ал. 2 става ал. 3.

§ 9. В Закона за гражданското въздухоплаване (обн., ДВ, бр. 94 от 1972 г.; изм., бр. 30 от 1990 г., бр. 16 от 1997 г., бр. 85 от 1998 г., бр. 12 от 2000 г., бр. 34 и 111 от 2001 г., бр. 52 и 70 от 2004 г., бр. 88 и 102 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 43б:

а) алинея 2 се изменя така:

"(2) Министърът на транспорта извършва подготвителните действия за предоставяне на концесия върху граждански летища за обществено ползване, сключва концесионните договори и осъществява контрола по тяхното изпълнение."

б) в ал. 3 думите "по чл. 7, ал. 1 от Закона за концесиите" се заменят със "за откриване на

процедура за предоставяне на концесия";

в) алинеи 5 - 10 се отменят.

2. В чл. 122в, ал. 1, ал. 3, т. 3 и ал. 5 думите "по чл. 7 от Закона за концесиите" се заменят със "за откриване на процедура за предоставяне на концесия".

§ 10. В Закона за "Държавен вестник" (обн., ДВ, бр. 89 от 1995 г.; попр., бр. 92 от 1995 г.; изм., бр. 123 от 1997 г., бр. 56 от 1999 г., бр. 1 от 2000 г., бр. 97 от 2001 г., бр. 9 и 42 от 2003 г., бр. 31 от 2005 г.) в чл. 7, ал. 2 след думите "Закона за обществените поръчки" се добавя "и за предоставяне на концесии по Закона за концесиите".

§ 11. В Закона за държавната собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55, 61 и 117 от 1997 г., бр. 93 и 124 от 1998 г., бр. 67 от 1999 г., бр. 9, 12, 26 и 57 от 2000 г., бр. 1 от 2001 г., бр. 38 от 2001 г. - Решение № 7 на Конституционния съд от 2001 г., изм., бр. 45 от 2002 г., бр. 63 от 2003 г., бр. 24 и 93 от 2004 г., бр. 32 от 2005 г., бр. 17 и 30 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 2 ал. 2 се изменя така:

"(2) Публична държавна собственост са:

1. обектите по чл. 18, ал. 1 от Конституцията на Република България, определени със закон за изключителна държавна собственост;

2. обектите и имотите, определени със закон или с акт на Министерския съвет за публична държавна собственост;

3. движимите вещи, определени със закон или с акт на Министерския съвет за публична държавна собственост;

4. имотите, предоставени на ведомствата за изпълнение на функциите им;

5. имотите от национално значение, предназначени за трайно задоволяване на обществени потребности от национално значение чрез общо ползване, определени от Министерския съвет."

2. В чл. 7 ал. 2 се отменя.

3. Член 15а се отменя.

4. В чл. 16:

а) алинеи 1 и 2 се изменят така:

"(1) Имоти - публична държавна собственост, не могат да се използват не по предназначение и да се предоставят на трети лица, освен в случаите по ал. 2 и по чл. 16а.

(2) Отделни имоти или части от имоти - публична държавна собственост, могат да се отдават под наем по реда на чл. 19, ал. 1 за срок до 5 години, при условие че се използват съобразно предназначението им и не се възпрепятства осъществяването на дейностите, за които са предоставени за управление."

б) алинеи 3 и 4 се отменят.

5. Създава се чл. 16а:

"Чл. 16а. (1) Извън случаите по чл. 14 и 15 обектите от обществен интерес по смисъла на Закона за концесиите се предоставят на трети лица само чрез концесия.

(2) Когато е проведена процедура за предоставяне на обект от обществен интерес на концесия, приключила без сключване на концесионен договор, Министерският съвет може да предостави управлението върху обекта на държавно предприятие, създадено по реда на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон, или на еднолично търговско дружество с държавно имущество.

(3) Срещу предоставеното управление по ал. 2 държавните предприятия и едноличните търговски дружества с държавно имущество са длъжни да поддържат обекта и имат право да го

експлоатират, като получават приходи от предоставянето на услуги на трети лица и/или от извършването на други стопански дейности с обекта.

(4) Лицата по ал. 3 могат да отдават под наем части от предоставения за управление обект от обществен интерес при условията на чл. 16, ал. 2.

(5) Правото на управление по ал. 2 е срочно до предоставянето на концесия за обекта по реда на Закона за концесиите."

6. Член 84 се изменя така:

"Чл. 84. Който наруши забрана по чл. 16, ал. 1, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв."

§ 12. В Закона за железопътния транспорт (обн., ДВ, бр. 97 от 2000 г.; изм., бр. 47 и 96 от 2002 г., бр. 70 и 115 от 2004 г., бр. 77 и 88 от 2005 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 3 ал. 4 се изменя така:

"(4) Обектите на железопътната инфраструктура със стопанско предназначение, които не са пряко свързани със системите за управление и сигурност на движението, могат да се отдават под наем по реда на Закона за държавната собственост, при условие че не се нарушава безопасността на движението."

2. В чл. 25 ал. 2 се отменя.

§ 13. В Закона за местните данъци и такси (обн., ДВ, бр. 117 от 1997 г.; изм., бр. 71, 83, 105 и 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 34 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45, 56 и 119 от 2002 г., бр. 84 и 112 от 2003 г., бр. 6, 18, 36, 70 и 106 от 2004 г., бр. 87, 94, 100, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г.) в чл. 11 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 изречение второ се заличава.

2. Създава се ал. 4:

"(4) При концесия данъчно задължен е концесионерът."

§ 14. В Закона за задълженията и договорите (обн., ДВ, бр. 275 от 1950 г.; попр., Изв., бр. 2 от 1950 г.; изм., бр. 69 от 1951 г., бр. 92 от 1952 г.; ДВ, бр. 85 от 1963 г., бр. 27 от 1973 г., бр. 16 от 1977 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 30 от 1990 г., бр. 12 и 56 от 1993 г., бр. 83 и 104 от 1996 г., бр. 83 и 103 от 1999 г., бр. 34 от 2000 г., бр. 19 от 2003 г., бр. 42 и 43 от 2005 г.) в чл. 136, т. 2 накрая се поставя запетая и се добавя "както и вземания, произтичащи от концесионни плащания, лихви и неустойки по концесионни договори;"

§ 15. В Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (обн., ДВ, бр. 12 от 2000 г.; изм., бр. 111 от 2001 г., бр. 24 и 70 от 2004 г., бр. 11 от 2005 г., бр. 45 от 2005 г. - Решение № 5 на Конституционния съд от 2005 г., изм., бр. 87, 88, 94, 102 и 104 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 115, ал. 2, т. 3 се отменя.

2. Член 116а се изменя така:

"Чл. 116а. (1) Освен пристанищните услуги по чл. 116 в пристанищата за обществен транспорт могат да се извършват и съпътстващи дейности.

(2) Дейностите по ал. 1 се извършват, при условие че не пречат или няма да попречат на извършването на пристанищните услуги.

(3) Съпътстващите дейности в пристанищата за обществен транспорт с национално значение могат да се извършват от лице, получило концесия за обект по чл. 117в, ал. 1. В тези

случаи извършването на съпътстващата дейност се определя като допълнителен предмет към предмета на концесионния договор.

(4) Освен в случаите по ал. 3 съпътстващи дейности могат да се извършват от лице, получило концесия при условията и по реда на Закона за концесиите.

(5) Съпътстващи дейности в пристанищата за обществен транспорт с регионално значение се извършват от собственика или от лица, сключили договор с него."

3. В чл. 117в ал. 1 и 2 се изменят така:

"(1) Концесия се предоставя за един или повече терминали от пристанище за обществен транспорт с национално значение с предмет осъществяване на пристанищна услуга по чл. 11б, ал. 3, т. 2.

(2) В зависимост от предмета концесията по ал. 1 може да бъде за строителство или за услуга."

4. В чл. 117г:

а) алинея 2 се изменя така:

"(2) Министърът на транспорта извършва подготвителните действия за предоставяне на концесия върху пристанищни терминали от пристанища за обществен транспорт с национално значение, сключва концесионните договори и осъществява контрола по тяхното изпълнение."

б) алинея 3 се отменя.

5. Членове 117д и 117е се отменят.

§ 16. В Закона за общинската собственост (обн., ДВ, бр. 44 от 1996 г.; изм., бр. 104 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г., бр. 22 и 93 от 1998 г., бр. 23, 56, 64, 67, 69 и 96 от 1999 г., бр. 26 от 2000 г., бр. 34 от 2001 г., бр. 120 от 2002 г., бр. 101 от 2004 г., бр. 29 и 30 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 9, ал. 3 думите "по чл. 69" се заменят с "предоставени на концесия".

2. В чл. 54, ал. 2 думите "за управление" се заменят с "на предприятията".

3. Глава осма "Предоставяне на концесии" с чл. 67 - 75а се отменя.

4. В § 9 от преходните и заключителните разпоредби ал. 1 се отменя.

5. В § 46 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за общинската собственост (ДВ, бр. 96 от 1999 г.) ал. 5 се отменя.

§ 17. В Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България (обн., ДВ, бр. 112 от 1995 г.; изм., бр. 67 от 1996 г., бр. 122 от 1997 г., бр. 70, 93, 152 и 153 от 1998 г., бр. 12, 67 и 69 от 1999 г., бр. 49 и 64 от 2000 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 40, 45 и 119 от 2002 г., бр. 50, 86, 95 и 112 от 2003 г., бр. 93 и 111 от 2004 г., бр. 27, 38, 76, 88, 102 и 105 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г.) в чл. 14 ал. 2 се изменя така:

"(2) Предмет на договорите по ал. 1 не могат да бъдат имоти - публична държавна собственост."

§ 18. В Закона за приватизация и следприватизационен контрол (обн., ДВ, бр. 28 от 2002 г.; изм., бр. 78 от 2002 г., бр. 20 и 31 от 2003 г.; бр. 39 от 2003 г. - Решение № 5 на Конституционния съд от 2003 г., изм., бр. 46 и 84 от 2003 г., бр. 55 и 115 от 2004 г., бр. 28, 39, 88, 94, 103 и 105 от 2005 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 36 се изменя така:

"Чл. 36. (1) Търговски дружества, в които държавата притежава акции или дялове, с обявена процедура за приватизация, които ползват обекти - публична държавна собственост,

получават концесии по право за ползваните обекти, освен в случаите по чл. 38.

(2) Съответните министри по чл. 19, ал. 1 от Закона за концесиите в тримесечен срок от обявяване на приватизация на съответните дружества извършват необходимите действия и внасят в Министерския съвет предложение за приемане на решение за определяне на концесионер на дружеството с обявена приватизация. Министерският съвет приема решение не по-късно от два месеца от внасяне на предложението.

(3) При изготвяне на анализи на правното състояние и извършване на приватизационни оценки се вземат предвид предоставените концесионни права и основните задължения по концесията, включително концесионното плащане и необходимите инвестиции, когато такива са определени.

(4) Агенцията за приватизация взема решение за определяне на метод за приватизация след приемане на решението по ал. 2.

(5) Договорът за концесия влиза в сила от датата на прехвърляне на собствеността по приватизационния договор.

(6) Търговски дружества, в които има 50 и повече на сто общинско участие, с открита процедура за приватизация, получават концесии по право за ползваните обекти - публична общинска собственост.

(7) В случаите по ал. 6 кметът на общината в тримесечен срок от обявяване на приватизация на съответните дружества извършва необходимите действия и внася в общинския съвет предложение за приемане на решение за определяне на концесионер на дружеството с обявена приватизация. Общинският съвет взема решение за определяне на метод за приватизация след приемане на решението за определяне на концесионер."

2. Член 37 се изменя така:

"Чл. 37. (1) При приватизация на обособена част от имуществото на търговско дружество с повече от 50 на сто държавно участие, която технологично пряко е свързана с обект - публична държавна собственост, концесията се предоставя на купувача на обособената част по приватизационния договор.

(2) Съответният министър по чл. 19, ал. 1 от Закона за концесиите извършва необходимите действия и внася в Министерския съвет предложение за приемане на решение за определяне на концесионер на купувача на обособената част в тримесечен срок от решението по чл. 3, ал. 3, т. 1 или т. 3.

(3) Условието и изискванията на решението за предоставяне на концесия задължително се включват в приватизационната оценка и информационния меморандум на обособената част и се вземат предвид при вземане на решение за метод.

(4) Приватизационният договор се сключва под отлагателно условие, че бъде сключен концесионният договор.

(5) При приватизация на обособена част от имуществото на търговско дружество с повече от 50 на сто общинско участие, която технологично пряко е свързана с обект - публична общинска собственост, концесията се предоставя на купувача на обособената част по приватизационния договор.

(6) В случаите по ал. 5 кметът на общината извършва необходимите действия и внася в общинския съвет предложение за приемане на решение за определяне на концесионер на купувача на обособената част в тримесечен срок от решението по чл. 3, ал. 3, т. 2."

3. Създава се чл. 37а:

"Чл. 37а. В случаите по чл. 36 и 37 може да се предоставя концесия за услуга или концесия за добив. Решението за определяне на концесионер съдържа елементите по чл. 39, ал. 2, т. 1 - 15 и чл. 59, ал. 3 от Закона за концесиите."

4. Член 38 се изменя така:

"Чл. 38. В случаите, при които търговските дружества по чл. 36, ал. 1 ползват

пристанищни терминали от пристанища за обществен транспорт с национално значение или граждански летища за обществено ползване, концесия може да се предостави само по реда на Закона за концесиите."

§ 19. В Закона за пътищата (обн., ДВ., бр. 26 от 2000 г.; изм., бр. 88 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 47 и 118 от 2002 г., бр. 9 и 112 от 2003 г., бр. 6 и 14 от 2004 г., бр. 88 и 104 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г.) се правят следните изменения:

1. Член 11 се изменя така:

"Чл. 11. (1) Концесия върху републиканските и общинските пътища или върху отделни участъци от тях се предоставя при условията и по реда на Закона за концесиите.

(2) Подготвителните действия за предоставяне на концесия върху републиканските пътища или отделни участъци от тях, сключването на концесионните договори и извършването на контрола върху тях се извършват от министъра на регионалното развитие и благоустройството."

2. Членове 12 и 13 се отменят.

3. В чл. 14 ал. 1 се изменя така:

"(1) Концесионната територия обхваща конкретен републикански път или отделен негов участък и съответстващите им площи по чл. 5."

4. Членове 15 - 17 се отменят.

§ 20. В Закона за физическото възпитание и спорта (обн., ДВ, бр. 58 от 1996 г., бр. 53 от 1997 г. - Решение № 8 на Конституционния съд от 1997 г., изм., бр. 124 от 1998 г., бр. 51 и 81 от 1999 г., бр. 53 от 2000 г., попр., бр. 55 от 2000 г., изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 75 от 2002 г., бр. 95 от 2002 г. - Решение № 6 на Конституционния съд от 2002 г., изм., бр. 120 от 2002 г., бр. 96 от 2004 г., бр. 88 и 103 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. Член 50 се изменя така:

"Чл. 50. (1) Спортните обекти и съоръжения - собственост на държавата или на общините, се ползват за нуждите на физическото възпитание и спорта и свързаните с тях обслужващи и спомагателни дейности.

(2) Спортните обекти и съоръжения - публична държавна и публична общинска собственост, се използват за нуждите на училищния, студентския и армейския спорт, както и за тренировъчна и състезателна дейност.

(3) Държавата и общините предоставят безвъзмездно изцяло или частично за определено време спортни и туристически обекти и съоръжения на детски градини, общообразователни, средни, специални, професионални и висши училища и на извънучилищните звена за реализиране на задължителните учебни програми и на извънкласните, извънучилищните, факултативните и свободните занятия с физическо възпитание, спорт и туризъм и за тренировъчна и състезателна дейност на учениците и студентите при условия и по ред, определени от съответните органи.

(4) Спортните обекти и съоръжения - собственост на държавата, общините и училищата, се използват и от училищните и студентските спортни клубове за осъществяване на програмите за развитие на физическото възпитание, спорта, отдиха и туризма на учениците и студентите.

(5) Общинските съвети определят реда, по който спортни и туристически обекти и съоръжения - общинска собственост, се използват от гражданите за постигане целите на физическото възпитание и спорта."

2. Създава се чл. 50а:

"Чл. 50а. (1) Извън случаите по чл. 50 спортните обекти и съоръжения - публична държавна и публична общинска собственост, се предоставят на физически и юридически лица

чрез концесия по реда на Закона за концесиите.

(2) В случаите по ал. 1 концесионерът е длъжен да предоставя обекта на концесията за ползване възмездно или безвъзмездно на други физически или юридически лица за тренировъчна или състезателна дейност."

§ 21. В Закона за подземните богатства (обн., ДВ, бр. 23 от 1999 г.; изм., бр. 28 от 2000 г., бр. 108 от 2001 г., бр. 47 от 2002 г., бр. 86 от 2003 г., бр. 28 и 94 от 2005 г., бр. 30 от 2006 г.) в чл. 61, ал. 3 се създава изречение второ: "Част от концесионното възнаграждение, но не повече от 30 на сто, определена с решението за предоставяне на концесия, се внася по бюджетите на общините по местонахождение на концесионната площ."

§ 22. Министерският съвет приема правилника за прилагане на закона в срок до 1 юли 2006 г.

§ 23. Законът влиза в сила от 1 юли 2006 г., с изключение на чл. 42, ал. 3 и чл. 58, ал. 4, които влизат в сила от датата на присъединяване на Република България към Европейския съюз.

§ 23а. (Нов - ДВ, бр. 45 от 2012 г., в сила от 01.09.2012 г.) (1) Започнатите процедури, за които до 1 септември 2012 г. е прието решение за откриване на процедура за предоставяне на концесия, се довършват по досегашния ред.

(2) За концесионни договори, сключени до 1 септември 2012 г. с концесионери, които не са капиталови търговски дружества, чл. 18, ал. 3 не се прилага. За тях се прилагат досегашните чл. 72, ал. 1 и чл. 74, ал. 1, т. 2 и 3.

(3) За концесионни договори, сключени до 1 септември 2012 г., не се прилагат правилата за икономическия баланс на концесията. За тях се прилага досегашният чл. 70, ал. 3.

(4) (Нова - ДВ, бр. 102 от 2012 г., в сила от 01.01.2013 г.) За концесионни договори, сключени до 1 септември 2012 г., се прилага действащата до 1 септември 2012 г. разпоредба на чл. 80.

§ 24. (1) Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет и на общинските съвети.

(2) Методически указания по прилагането на закона се дават от дирекция в администрацията на Министерския съвет, определена със заповед на министър-председателя.

(3) С правилника за прилагане на закона се определят и други функции на дирекцията по ал. 2, свързани с изпълнението на закона.

Законът е приет от 40-то Народно събрание на 17 април 2006 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПРИВАТИЗАЦИЯ И
СЛЕДПРИВАТИЗАЦИОНЕН КОНТРОЛ

(ОБН. - ДВ, БР. 53 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 30.06.2006 Г.)

§ 3. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 2, който влиза в сила от 1 юли 2006 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 65 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 11.08.2006 Г.)

§ 145. Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на разпоредбите на:

1. параграф 18, т. 3, която влиза в сила една година след влизането в сила на този закон;
2. параграф 48 - в частта му относно разпоредбата на чл. 118а, ал. 1, т. 1, която влиза в сила от 22 декември 2013 г.;
3. параграф 60, т. 5, която влиза в сила от 1 март 2007 г.;
4. параграф 73 - в частта му относно разпоредбата на чл. 155а, ал. 1, т. 1, която влиза в сила една година след влизането в сила на този закон.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС**

(ОБН. - ДВ, БР. 59 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.03.2008 Г.)

§ 61. Кодексът влиза в сила от 1 март 2008 г., с изключение на:

1. част седма "Особени правила относно производството по граждански дела при действие на правото на Европейския съюз";
2. параграф 2, ал. 4;
3. параграф 3 относно отмяната на глава тридесет и втора "а" "Особени правила за признаване и допускане изпълнение на решения на чуждестранни съдилища и на други чуждестранни органи" с чл. 307а - 307д и част седма "Производство за връщане на дете или за упражняване на правото на лични отношения" с чл. 502 - 507;
4. параграф 4, ал. 2;
5. параграф 24;
6. параграф 60,
които влизат в сила три дни след обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ "НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ"**

(ОБН. - ДВ, БР. 109 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2008 Г.)

§ 44. Законът влиза в сила от 1 януари 2008 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ГРАЖДАНСКИЯ ПРОЦЕСУАЛЕН**

КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 50 ОТ 2008 Г., В СИЛА ОТ 01.03.2008 Г.)

§ 44. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм., бр. 53, 65 и 105 от 2006 г. и бр. 41, 59 и 109 от 2007 г.) се създава глава единадесета "а" с чл. 95а:

.....

§ 48. Законът влиза в сила от 1 март 2008 г., с изключение на § 23, 25, 45, 46 и 47, които влизат в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 67 ОТ 2008 Г.)

§ 53. Започнатите подготвителни действия и откритите процедури за предоставяне на концесия към датата на влизане в сила на този закон се довършват по досегашния ред.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 47 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 23.06.2009 Г.)

§ 46. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 26, 29, 30, 32 - 36 и 40, които влизат в сила три месеца след обнародването му.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2010 Г.

(ОБН. - ДВ, БР. 99 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2010 Г.)

§ 84. Законът влиза в сила от 1 януари 2010 г., с изключение на § 80, който влиза в сила от 15 декември 2009 г.

Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА КОНЦЕСИИТЕ (ОБН. - ДВ, БР. 50 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 01.07.2011 Г.)

§ 3. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

(ОБН. - ДВ, БР. 73 ОТ 2011 Г., В СИЛА ОТ 20.09.2011 Г.)

§ 7. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 2, 5 и 6, които влизат в сила в едномесечен срок от обнародването на закона в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНО-ЧАСТНОТО ПАРТНЬОРСТВО**

(ОБН. - ДВ, БР. 45 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2013 Г.)

§ 4. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм., бр. 53, 65 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59 и 109 от 2007 г., бр. 50, 67 и 102 от 2008 г., бр. 47, 99 и 103 от 2009 г., бр. 52 и 54 от 2010 г., бр. 50 и 73 от 2011 г.) се правят следните изменения и допълнения:

.....
44. В останалите текстове на закона думите "чл. 19, ал. 1 - 3" се заменят с "чл. 19, ал. 1 - 4".

.....
§ 16. Законът влиза в сила от 1 януари 2013 г., с изключение на § 4, § 5, § 7, § 8, § 9, § 10 и § 13, които влизат в сила от 1 септември 2012 г.

**Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
АДМИНИСТРАЦИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 82 ОТ 2012 Г.)

§ 16. Министерският съвет и министрите привеждат приетите, съответно издадените от тях подзаконовни нормативни актове в съответствие с този закон в едномесечен срок от влизането му в сила.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2013 Г.**

(ОБН. - ДВ, БР. 102 ОТ 2012 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2013 Г.)

§ 78. Законът влиза в сила от 1 януари 2013 г. с изключение на параграфи 61, 68 и 73, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ПУБЛИЧНИТЕ ФИНАНСИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 15 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2014 Г.)

§ 123. Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г. с изключение на § 115, който влиза в сила от 1 януари 2013 г., и § 18, § 114, § 120, § 121 и § 122, които влизат в сила от 1 февруари 2013 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГИЙНАТА
ЕФЕКТИВНОСТ**

(ОБН. - ДВ, БР. 24 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 12.03.2013 Г.)

§ 72. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА
ТЕРИТОРИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 66 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 26.07.2013 Г.)

§ 87. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм., бр. 53, 65 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59 и 109 от 2007 г., бр. 50, 67 и 102 от 2008 г., бр. 47, 99 и 103 от 2009 г., бр. 52 и 54 от 2010 г., бр. 50 и 73 от 2011 г., бр. 45, 82 и 102 от 2012 г., бр. 15 и 24 от 2013 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие и благоустройството" се заменят с "министъра на регионалното развитие".

.....

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА
ТЕРИТОРИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 28.11.2014 Г.)

§ 87. В Закона за концесиите (обн., ДВ, бр. 36 от 2006 г.; изм., бр. 53, 65 и 105 от 2006 г., бр. 41, 59 и 109 от 2007 г., бр. 50, 67 и 102 от 2008 г., бр. 47, 99 и 103 от 2009 г., бр. 52 и 54 от 2010 г., бр. 50 и 73 от 2011 г., бр. 45, 82 и 102 от 2012 г., бр. 15, 24 и 66 от 2013 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие" се заменят с "министъра на регионалното развитие и благоустройството".

.....

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА 2015 Г.**

(ОБН. - ДВ, БР. 107 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2015 Г.)

§ 21. Законът влиза в сила от 1 януари 2015 г. с изключение на § 19, който влиза в сила от

1 декември 2014 г.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 13 ОТ 2016 Г., В СИЛА ОТ 15.04.2016 Г.)

§ 29. Законът влиза в сила от 15 април 2016 г., с изключение на:

1. член 39, който влиза в сила от 1 юли 2017 г., а по отношение на централните органи за покупки - от 1 януари 2017 г.;

2. член 40:

а) алинея 1 и ал. 3, т. 1 - 4 и т. 10, които влизат в сила от 1 юли 2017 г.;

б) алинея 3, т. 5 - 9, които влизат в сила от 1 януари 2020 г.;

3. член 41, ал. 1 - относно техническа съвместимост и свързаност, и ал. 2, които влизат в сила от 1 юли 2017 г.;

4. член 59, ал. 4, която влиза в сила от 1 юли 2018 г.;

5. член 67:

а) алинея 4 - относно задължителното представяне на ЕЕДОП в електронен вид, която влиза в сила от 1 април 2018 г.;

б) алинея 8, т. 2, която влиза в сила от 1 юни 2018 г.;

6. член 97, който влиза в сила от 1 януари 2017 г.;

7. член 232, който влиза в сила от 1 септември 2016 г.;

8. параграф 26, ал. 1 и § 27, които влизат в сила от деня на обнародването на закона в "Държавен вестник".